

Brusel 21. května 2025
(OR. en)

9018/25

COMPET 378
MI 303
ENFOCUSTOM 87
ENER 147
DIGIT 94
IND 151
EMPL 195
TRANS 196
ENV 382

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	21. května 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 500 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Jednotný trh: náš evropský domácí trh v nejistém světě Strategie pro jednoduchý, hladce fungující a silný jednotný trh

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 500 final.

Příloha: COM(2025) 500 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 21.5.2025
COM(2025) 500 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Jednotný trh: náš evropský domácí trh v nejistém světě

Strategie pro jednoduchý, hladce fungující a silný jednotný trh

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Jednotný trh: náš evropský domácí trh v nejistém světě

Strategie pro jednoduchý, hladce fungující a silný jednotný trh

Jednotný trh je naším evropským domácím trhem. Je silným katalyzátorem růstu, prosperity a solidarity. Evropský trh je s HDP ve výši 18 bilionů EUR¹ druhou největší ekonomikou na světě, představuje téměř 18 % světové ekonomiky² a poskytuje EU rozsah, sílu a pružnost. Náš evropský trh, který sdružuje 30 států³, 450 milionů spotřebitelů a 26 milionů společností⁴, nabízí přístup k široké škále výrobků, služeb a investičních příležitostí. Poskytuje rovnováhu: příležitosti pro podniky a občany, jakož i ochranu pracovníků a spotřebitelů. Nabízí také stabilitu a předvídatelné investiční a podnikatelské prostředí založené na zásadách právního státu. Náš evropský trh ztělesňuje hodnoty sociálně tržního hospodářství, které spojuje svobodu a prosperitu pro všechny.

Jednotný trh vytváří prosperitu a je první hnací silou naší konkurenceschopnosti. Zvýšil HDP EU nejméně o 3–4 %⁵ a vytvořil 3,6 milionu pracovních míst⁶, z čehož vyplynuly významné přínosy pro všechny členské státy. Další dokončení jednotného trhu by již dosažené přínosy zdvojnásobilo⁷. Abychom mohli reagovat na geopolitické výzvy, musíme plně využít potenciál našeho evropského trhu a zvýšit produktivitu nad jeho pomalý trend růstu ve výši 1 %⁸. V návaznosti na hodnocení, která vypracovali Enrico Letta, Mario Draghi a Sauli Niinistö, ho musíme využít k obnovení konkurenceschopnosti⁹, která je potřebná k ochraně evropského

¹ Eurostat (2024), [Gross domestic product at market prices](#) (Hrubý domácí produkt v tržních cenách).

² Světový ekonomický výhled MMF, říjen 2024.

³ Jednotný trh zahrnuje 27 členských států EU a tři státy EHP/ESVO (Island, Lichtenštejnsko a Norsko), celkem tedy 30 zúčastněných zemí.

⁴ Od listopadu 2023 zahrnují strukturální podnikové statistiky Eurostatu také údaje o dalších sekcích klasifikace NACE (K, P, Q, R a sekce S96). Tato doplňková odvětví klasifikace NACE zahrnují společnosti v odvětvích, jako jsou finanční a pojišťovací činnosti, vzdělávání a zdravotní a sociální péče. Po zahrnutí těchto doplňkových sekcí klasifikace NACE Eurostat v roce 2023 počítá s přibližně 32 miliony podniků v EU. [Enterprises by detailed NACE Rev. 2 activity and special aggregates](#) (Podniky podle podrobných činností klasifikovaných dle NACE Rev. 2 a zvláštních souhrnů), 2023. Zdroj: Eurostat.

⁵ Strathof a kol. (2008); Mayer a kol. (2018); Mion a Ponattu (2019).

⁶ Muller a kol. (2017).

⁷ Fontagné a Yotov (2025). Za předpokladu, že by se 75% nejúspěšnějšího snížení bilaterálních obchodních nákladů v daném odvětví podařilo dosáhnout ve všech odvětvích v rámci jednotného trhu.

⁸ Rozdíl v produktivitě práce mezi EU a USA činil v roce 2023 22 %, měřeno HDP na odpracovanou hodinu upraveným podle parity kupní síly. Evropská komise: Výroční zpráva o jednotném trhu a konkurenceschopnosti 2025.

⁹ Zpráva Enrica Letty: Much more than a market (Mnohem více než jen trh).

sociálního modelu, podpoře přechodu na čistou energii¹⁰ a také k zajištění naší strategické suverenity¹¹ a bezpečnosti¹².

Zatímco se svět propadá do období hospodářské nejistoty způsobené geopolitickými problémy a obchodním napětím, evropský trh je naší kotvou stability a odolnosti.

Umožňuje absorbovat otřesy a chrání podniky EU před globálními nejistotami a tržními riziky. Evropané jsou si navzájem nejdůležitějšími partnery a napříč členskými státy a regiony si vyměňují výrobky a služby vyprodukované v Evropě. Jednotný trh má zásadní význam pro budování konkurenceschopnosti kontinentální velikosti ve světě obrů a je nezbytný pro provedení opatření uvedených v Kompasův konkurenceschopnosti, což je prioritou této Komise¹³. Odstranění zbývajících překážek a rozšíření jednotného trhu zlepší přístup na trh, v neposlední řadě i pro malé a střední podniky a inovativní a rozvíjející se společnosti, a zajistí větší výběr za nižší ceny. Toho je třeba dále systematicky využívat. To vyžaduje rozvoj našeho evropského trhu zmenšením překážek bránících plynulému pohybu zboží, služeb, osob a kapitálu. Vyžaduje to také posílení evropských hodnotových řetězců, komerční motivace pro investice a hlavních trhů a využití našich dostupných nástrojů včetně zadávání veřejných zakázek. Silná politika soudržnosti může spolu s účinným jednotným trhem zaručit skutečné začlenění v celé EU a zajistit, aby se všem dařilo v místě, které nazývají svým domovem.

Je nezbytné, abychom oživilí naši vizi jednoduchého, spravedlivého a hladce fungujícího jednotného trhu.

Jádrem této vize je smlouva s podniky a občany: více volného pohybu v rámci jednotného trhu a větší ochrana a posílení postavení na našem evropském trhu. To vyžaduje konkrétní a rychlý pokrok ve velkých politických projektech – zejména v souvislosti s kapitálovými, digitálními, energetickými a telekomunikačními trhy – a proveditelná politická opatření, která budou dodržována a prosazována na evropské, národní i regionální úrovni. Ačkoli to bylo vždy snahou, nyní se to musí stát důslednější realitou. Současný globální kontext vyžaduje politickou vůli k odstranění zbývajících překážek jednou provždy: bude třeba se zodpovídat na evropské, národní i regionální úrovni, a to jak jednotlivě na těchto úrovních, tak i mezi nimi navzájem. Tentokrát je pro dosažení komplexních výsledků nutný nový přístup. Ne přidáním další řady pravidel. Ale spíše přidáním další řady ambicí a závazků všech zúčastněných tak, aby uvedená pravidla fungovala. Nastal čas rozhybat evropský trh – nastal čas rozhodnout se pro Evropu.

Nová metoda pro náš evropský trh

Tato strategie představuje nový přístup k dalšímu rozvoji našeho evropského trhu. Sestává z těchto pilířů:

Méně překážek: společné a soustředěné úsilí o odstranění nejškodlivějších překážek na jednotném trhu – s dvojnásobným úsilím v boji proti deseti nejhorším překážkám.

Jednotný trh je stále svazován přílišným množstvím překážek, které negativně ovlivňují obchod a investice¹⁴. Všemi se musíme zabývat a budeme se jimi zabývat. Musíme však zůstat

¹⁰ Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace, COM(2025) 85.

¹¹ Zpráva Maria Draghiho: The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe (Budoucnost evropské konkurenceschopnosti – Strategie konkurenceschopnosti pro Evropu).

¹² Zpráva Sauliho Niinistöa: Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness (Společně bezpečnější: posílení evropské civilní a vojenské připravenosti a pohotovosti).

¹³ COM(2025) 30.

¹⁴ Evropská komise: Výroční zpráva o jednotném trhu a konkurenceschopnosti, COM(2025) 26.

soustředění. Proto v této strategii navrhujeme jako první prioritu řešit deset nejškodlivějších překážek na jednotném trhu.

Více ambicí: nový přístup k posílení evropských trhů se službami. Ve snaze o větší ambicióznost a soulad je zapotřebí nový přístup k oživení evropských trhů se službami. Je naléhavě nutné posílit dynamiku jednotného trhu služeb a uznat jeho klíčovou roli. Navrhovaný odvětvový přístup se zaměří na konkrétní odvětví služeb, která by mohla přinést nejvyšší ekonomickou přidanou hodnotu a která jsou relevantní pro souběžnou transformaci. Je to krok, který měl přijít již dávno.

Větší důraz: na malé a střední podniky, včetně inovativních startupů a scaleupů. Malé a střední podniky a malé podniky se střední tržní kapitalizací patří k těm, které jsou nejvíce postiženy regulační a administrativní roztržičností trhu, a u nichž se dá očekávat, že z integrovanějšího evropského trhu získají nejvíce. Tato strategie předkládá řadu opatření, která malým a středním podnikům umožňují co nejlépe využít evropský trh. Doplní ji specializovaná strategie pro startupy a scaleupy.

Efektivnější digitalizace: členské státy a EU musí pracovat v součinnosti. Digitalizace může posílit společnou správu a urychlit podnikání v EU. Digitální nástroje tak umožňují optimální fungování jednotného trhu a mají zásadní význam pro účinné a efektivní provádění politik. To jde ruku v ruce s evropskou snahou o zjednodušení.

Další zjednodušení: okamžité přijetí opatření ke snížení byrokracie a zjednodušení. Souhrnným balíčkem, který je k této strategii připojen, se reaguje na očekávání podniků: zavedení kategorie malých podniků se střední tržní kapitalizací s cílem přizpůsobit regulaci jejich potřebám, přechod od jednotného trhu založeného na dokumentech k jednotnému trhu založenému na datech a poskytnutí nouzových řešení pro produkty, které potřebují přístup na trh. Obecně bychom se měli snažit o zjednodušení vedoucí ke snížení nákladů, zvýšení produktivity a lepšímu fungování jednotného trhu, přičemž bychom měli zachovat naše ambice v oblasti klimatu a udržitelnosti a naši sociální odpovědnost. Musíme mít jednoduchá pravidla, která usnadní růst a podnikání na jednotném trhu¹⁵. Zásada „1 in, 27 out“ (jeden standard nahrazující dalších 27)“ by měla být hlavní zásadou našeho jednotného trhu.

Účinnější provádění a prosazování: dobré fungování našeho evropského trhu je společnou odpovědností EU a členských států. Je založeno na inteligentním provádění a prosazování dohodnutých politik, což vyžaduje silné instituce a dodržování zásad právního státu. Klíčové zůstává účinné prosazování dohodnutých pravidel. Vyžaduje proaktivní opatření, která zabrání vytváření nových překážek, společnou práci na výkladu a uplatňování pravidel a v případě potřeby právních nápravných opatření, aby bylo zajištěno stabilní provozní prostředí, v němž se právní předpisy uplatňují účinně a jednotně, což EU a jejím členským státům poskytne konkurenční výhodu. Vyžaduje také rozhodná donucovací opatření, včetně systematictějších řízení o nesplnění povinnosti.

Více odpovědnosti: zvýšení politické a vnitrostátní angažovanosti. Potřebujeme větší odpovědnost na úrovni států a pevné odhodlání všech aktérů na všech úrovních státní správy. Členské státy se vyzývají, aby zabránily zavádění nových překážek, mimo jiné při provádění

¹⁵ Evropa jednodušší a rychlejší: Sdělení o provádění a zjednodušování, COM(2025) 47.

pravidel EU ve vnitrostátním právu, a aby řešily regulační a administrativní překážky na regionální a celostátní úrovni. Klíčové je posouzení souladu návrhů vnitrostátních opatření s právem EU a zajištění transparentnosti těchto opatření vůči ostatním členským státům a zúčastněným stranám.

Více synergie: změna paradigmatu ve výdajích EU. V současné době existuje jen malá přímá vazba mezi výdaji EU (zaměřenými na investice) a členskými státy provádějícími regulační reformy, které mají odstranit překážky na jednotném trhu nebo podpořit evropské obchodní případy a hodnotové řetězce. Rozpočet EU skýtá značný potenciál jako odrazový můstek pro podporu vnitrostátních reforem směřujících k naplňování cílů politiky jednotného trhu. Mohl by podporovat provádění *acquis* EU intenzivněji než dnes, například podporou investic do odstraňování administrativních překážek, a to mimo jiné prostřednictvím pomoci zaměřené na podniky, pracovní místa a složky EU.

Více ochrany: fungování jako štít proti nekalým obchodním praktikám. Velikost jednotného trhu, jeho schopnost absorbovat otřesy a jeho vysoké sociální, environmentální a spotřebitelské standardy chrání občany a podniky EU tváří v tvář rostoucí mezinárodní nejistotě. Zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele je nezbytné pro dobře fungující jednotný trh a je nutné k zajištění důvěry spotřebitelů, právní jistoty a rovných podmínek pro podniky. V této souvislosti nabízí evropský trh, chráněný v případě potřeby účinným využitím nástrojů na ochranu obchodu, zdroj stabilizace a odolnosti, který může ochránit podniky EU před narušením obchodu a snížit vnější závislost, zejména pokud je podpořen politikami podněcujícími domácí spotřebu a investice.

Kapitola 1. Odstranění překážek: dvojnásobné úsilí v případě deseti nejhorších překážek

Na základě rozsáhlých konzultací se zúčastněnými stranami¹⁶ určila Komise soubor deseti nejhorších překážek na jednotném trhu, které bude v rámci této strategie řešit jako první prioritu. Tyto překážky jsou často nezamýšleným důsledkem legitimních politických zájmů. Řešení překážek tedy nezpochybňuje závazek jednotného trhu k dodržování vysokých sociálních a environmentálních standardů na ochranu občanů a pracovníků.

1. Příliš složitá pravidla EU

Politiky a právní předpisy EU hrají důležitou roli při vytváření jednotného trhu a zajišťování jeho atraktivity pro podniky, investory i spotřebitele. Jednotný trh se velmi často vytváří prostřednictvím jednotného souboru pravidel, kdy jeden předpis platný pro celou EU nahrazuje 27 vnitrostátních předpisů. Někdy se však *acquis* EU může stát složitým a překrývajícím se, což vede k vysokým nákladům na dodržování předpisů nebo k jiné administrativní zátěži, které se lze vyhnout. Komise v této souvislosti provádí zátěžové testy celého *acquis* EU v úzké spolupráci s dotčenými zúčastněnými stranami. V důsledku toho navrhuje řadu souhrnných balíčků zjednodušujících opatření, z nichž jeden je přijímán souběžně s touto strategií. Tento čtvrtý souhrnný balíček sníží zátěž pro podniky v EU tím, že rozšíří výjimky platné pro malé a střední podniky na malé podniky se střední tržní kapitalizací,

¹⁶ [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities](#) (Souhrnná zpráva o konzultačních činnostech týkajících se Strategie pro jednotný trh).

zruší povinnost poskytovat dokumentaci o shodě výrobku v papírové podobě, dá podnikům možnost volby poskytovat návody k použití v digitální podobě a přinese řešení pro výrobky, které se nemohou dostat na trh z důvodu chybějících norem. Následovat budou další návrhy souhrnných balíčků, včetně návrhu souhrnného balíčku pro digitální oblast, jehož cílem je zjednodušit právní předpisy jednotného trhu i v digitální oblasti, a návrhu souhrnného balíčku pro oblast životního prostředí, jenž má usnadnit dodržování zejména povinností rozšířené odpovědnosti výrobce tak, aby nevznikaly nové překážky na trhu. Test konkurenceschopnosti jako hlavní součást posouzení dopadů rovněž zajistí, aby s novými právními předpisy EU nevznikaly žádné nové překážky, a doplní tak odstraňování překážek na vnitrostátní úrovni, neboť fungující jednotný trh je klíčem k posílení naší konkurenceschopnosti.

Množství regulačních orgánů a agentur může přispět k různorodým požadavkům a složitým postupům. Zlepšením soudržnosti a sladěním mezi orgány a členskými státy by se podpořil dohled nad účastníky trhu a uplatňování příslušných pravidel, které by byly účinnější a méně obtížné¹⁷.

Budoucí legislativní podněty, a to jak nové, tak revize stávajících právních předpisů EU, budou usilovat o zjednodušení pravidel. Příkladem jsou pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek, která mají podpořit transparentnost a přeshraniční zadávání prací, výrobků a služeb. Složitost a roztržitost některých z těchto pravidel však odrážejí veřejné zadavatele od využívání celého souboru nástrojů a podniky od účasti v přeshraničních výběrových řízeních a neumožňují využít strategické investiční příležitosti veřejných zakázek.

Zajištění jednoduchých a harmonizovaných pravidel je důležité zejména v klíčových strategických odvětvích, jako je obrana. Vzhledem ke geopolitické situaci je naléhavě nutné zjednodušit a koordinovat stávající pravidla a postupy s cílem vyřešit roztržitost evropského trhu s obranným vybavením, usnadnit potřebné investice a dlouhodobě zvýšit připravenost evropského obranného průmyslu. Aby toho bylo dosaženo, jak je uvedeno v bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030, musí členské státy masivně investovat do obranných schopností a pořídit obranné systémy, aby odstranily kritické nedostatky ve schopnostech. Trh EU s obranným vybavením se vyznačuje nedostatkem úspor z rozsahu, vnitrostátními aktéry, kteří často uspokojují především své domácí trhy, dlouhodobě nedostatečnými investicemi, neefektivností a závislostí na dodavatelích mimo EU¹⁸. Dosažení plně funkčního trhu s obranným vybavením v celé EU – na kterém členské státy důvěřují veřejným zakázkám, subdodávkám a nákupům z jiných členských států stejně jako svým vlastním – by zaručilo přístup k obranným výrobkům, součástkám a náhradním dílům a zajistilo bezpečnost dodávek v době krize. To přispěje k posílení evropské bezpečnosti, obranných schopností a autonomie. Kromě toho je pro vytvoření předních trhů zapotřebí společné a přeshraniční zadávání veřejných zakázek. Proces revize směrnice EU o zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a citlivých veřejných zakázek v oblasti bezpečnosti, který je naplánován na rok 2026, zohlední doporučení Kompasu konkurenceschopnosti zavést evropskou preferenci, kterou lze uplatňovat pouze na fungujícím trhu s obranným vybavením v celé EU, jenž umožňuje rovné podmínky a spravedlivou hospodářskou soutěž pro společnosti v celé EU.

¹⁷ Zpráva Maria Draghiho: The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe (Budoucnost evropské konkurenceschopnosti – Strategie konkurenceschopnosti pro Evropu).

¹⁸ Jak je uvedeno ve společné bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030, JOIN(2025) 120, prvním krokem bude návrh souhrnného balíčku do června 2025.

V odvětví stavebnictví vytváří nedostatek harmonizovaných necenových kritérií při zadávání veřejných zakázek v EU nejistotu a značnou administrativní zátěž pro společnosti, které se chtějí účastnit výběrových řízení v několika zemích. Zatímco některé členské státy zavedly požadavky na snížení emisí uhlíku u klíčových materiálů, jako je ocel a cement, jiné země se omezily na dobrovolná doporučení bez konkrétních cílů nebo s různými konkrétními cíli. Tato nejednotnost ztěžuje podnikům, zejména malým a středním, které nabízejí nízkouhlíkové produkty, orientaci v zadávacích řízeních a využívání příležitostí na různých trzích.

Opatření:

- přijmout souhrnné balíčky zjednodušujících opatření (balíčky Omnibus) ke snížení zbytečné zátěže, aby se zajistilo účinné provádění politických cílů, jako je souhrnný balíček pro digitální oblast zaměřený na zefektivnění a zjednodušení některých prvků digitálního *acquis* EU a souhrnný balíček ke zjednodušení dodržování povinností rozšířené odpovědnosti výrobce (probíhá),
- testy konkurenceschopnosti ve fázi posuzování dopadů s cílem zajistit soulad s jednotným trhem a další inovace (probíhá),
- přezkum vnitrostátních a evropských agentur v oblasti jednotného trhu s cílem účinného uplatňování práva (1. čtvrtletí 2026),
- revize rámce pro zadávání veřejných zakázek s cílem centralizovat a zefektivnit jeho roztržštěná a složitá ustanovení a začlenit do zadávání veřejných zakázek v EU používání kritérií udržitelnosti, odolnosti, sociálních kritérií a u některých technologií a v některých strategických odvětvích i používání kritérií upřednostnění evropských výrobců při zadávání veřejných zakázek EU a zároveň zajistit soutěžní výběrová řízení (2026),
- v koordinaci s revizí rámce pro zadávání veřejných zakázek provést revizi směrnice o zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a citlivých bezpečnostních veřejných zakázek¹⁹ s cílem zjednodušit a harmonizovat pravidla a postupy pro zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a zohlednit případnou evropskou preferenci (2026).

2. Nedostatečná odpovědnost členských států za jednotný trh

Podniky a občané EU neustále upozorňují na vnitrostátní pravidla, která nepřiměřeně omezují základní svobody zaručené Smlouvami nebo vytvářejí ekonomicky škodlivé překážky na jednotném trhu. Vnitrostátní pravidla často dostatečně nezohledňují zásady a právní rámce EU. Členské státy rovněž vytvářejí překážky a roztržštěnost jednotného trhu nedostatečným provedením ve vnitrostátním právu, nesprávným, zbytečně rozdílným nebo zatěžujícím prováděním práva EU (tzv. gold-plating).

Více než kdy jindy je klíčová společná odpovědnost a politická priorita jednotného trhu a prosazování jeho pravidel. Komise proto vyzývá členské státy, aby ve svém úřadu předsedy vlády nebo prezidenta jmenovaly vysoce postaveného koordinátora pro jednotný trh s pravomocemi vůči všem složkám státní správy. Koordinátor by měl podporovat uplatňování pravidel jednotného trhu a aktivně působit při předcházení a odstraňování vnitrostátních regulačních a administrativních překážek na jednotném trhu. Koordinátoři by také měli vzájemně spolupracovat na urychlení odstraňování překážek na jednotném trhu. Pro usnadnění

¹⁹ Směrnice 2009/81/ES.

spolupráce bude výkonný místopředseda Komise odpovědný za jednotný trh nebo jeho zástupce svolávat pravidelná setkání vysoce postavených koordinátorů pro jednotný trh.

Podpora na úrovni politik je rovněž nutná k dalšímu posílení postavení pracovní skupiny pro prosazování jednotného trhu (SMET)²⁰. Každoroční politické setkání na vysoké úrovni, na němž se sejdou ministři členských států odpovědní za jednotný trh, vysoce postavení koordinátoři pro jednotný trh a výkonný místopředseda Komise odpovědný za jednotný trh, poskytne strategické vedení pro práci pracovní skupiny SMET a politickou podporu pro provádění společně určených řešení k odstranění překážek²¹.

Nikdo nemůže účinněji zabránit vytváření nových překážek na jednotném trhu než členské státy. Zajištění souladu vnitrostátních předpisů s pravidly jednotného trhu již v počáteční fázi a vytvoření podmínek pro občany a podniky, aby mohli plně využívat výhod jednotného trhu, je odpovědností členských států. Jednotný trh je důležitější než kdy jindy, stejně jako důkladné posuzování přiměřenosti všech návrhů vnitrostátních předpisů a lepší využívání oznamovacích mechanismů na úrovni EU²². V letech 2022 až 2024 však přibližně 15 % oznámení o vnitrostátních předpisech nebo jejich návrzích vyvolalo obavy Komise z možného vytváření překážek nebo roztříštěnosti jednotného trhu a vedlo k dialogům mezi Komisí a dotčenými členskými státy²³. Členské státy jsou vyzývány, aby ve spolupráci s Komisí zajistily, že stávající mechanismy budou plně využívány a že bude provedeno důkladné posouzení přiměřenosti návrhů vnitrostátních opatření, které umožní Komisi, ostatním členským státům a zúčastněným stranám zapojit se do účinné výměny již v předcházející fázi s cílem zabránit vzniku nepřiměřené nové překážky. Kromě toho Komise posoudí, zda v oblastech, na které se dosud nevztahuje oznamovací povinnost, dochází k větší roztříštěnosti jednotného trhu a zda neexistence oznamovací povinnosti významně brání hladkému fungování jednotného trhu. Na konci roku 2026 Komise zhodnotí situaci a na tomto základě rozhodne, zda navrhne legislativní opatření k odstranění nedostatků a k posílení řízení prevence.

Komise rovněž zavede do zprávy o právním státě rozměr jednotného trhu a spolupracuje s členskými státy a zúčastněnými stranami na řešení otázek právního státu, které se týkají společností, zejména malých a středních podniků působících přeshraničně.

Členský stát zavádí pro podnikatele, kteří chtějí instalovat zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů nebo zlepšit energetickou účinnost budov, systém certifikace, aby příjemci těchto služeb mohli získat veřejnou finanční podporu. V uplynulých letech byla zavedena různá opatření veřejné

²⁰ Pracovní skupina SMET sdružuje útvary členských států a Komisi a zaměřuje se na odstraňování konkrétních překážek, které brání uplatňování svobod jednotného trhu, ať už pro občany, podniky EU nebo osoby samostatně výdělečně činné, kteří chtějí výhod jednotného trhu využívat. Více informací o pracovní skupině SMET viz kapitola 5. Prosazování dodržování pravidel jednotného trhu a [příslušné internetové stránky pracovní skupiny SMET](#).

²¹ Členům pracovní skupiny SMET se například dosud nepodařilo přesvědčit své kolegy z odpovědných institucí, aby zavedli dostatečný počet osvědčených postupů, které by všem podnikům usnadnily otevření bankovního účtu v jejich členském státě. V současné době bylo z pěti osvědčených postupů na členský stát provedeno celkem 40 %, 22 % se zvažuje a 24 % se zvažovat nebude (o 13 % nejsou žádné informace). Politické setkání na vysoké úrovni by mělo přispět k rozšíření navrhovaných řešení.

²² Více informací o preventivních nástrojích najdete v kapitole 5. Prosazování dodržování pravidel jednotného trhu.

²³ Na základě statistik Komise týkajících se oznámení podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu (směrnice (EU) 2015/1535) a směrnice o službách (směrnice 2006/123/ES).

podpory na renovaci budov a instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, která často vyžadují zásah podnikatele s tímto specifickým certifikátem. V tomto členském státě se tak systém certifikace stal podmínkou pro přístup k podstatné části trhu v oblasti renovace budov. Systém certifikace obsahuje několik podmínek, které jdou nad rámec podmínek harmonizovaných ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie a způsobují rozsáhlé problémy týkající se přístupu společností, jež nejsou usazeny v daném členském státě.

Opatření:

- svolat první zasedání vysoce postavených koordinátorů pro jednotný trh (4. čtvrtletí 2025),
- uspořádat první výroční politické zasedání pracovní skupiny SMET na vysoké úrovni (4. čtvrtletí 2025),
- předložit návrh aktu o předcházení překážkám na jednotném trhu (3. čtvrtletí 2027, v případě potřeby na základě posouzení fungování stávajících preventivních nástrojů).

3. Složitě založení a provoz podniku

Zakládání a provozování společností v celé EU je stále složité a nákladné kvůli roztržitosti právních předpisů v jednotlivých členských státech. Podniky, zejména začínající podniky, poukazují na roztržitost pravidel v EU a zdůrazňují, že postupy pro zakládání podniků a investování do nich nejsou dostatečně digitalizované, snadné a rychlé, což brání úspěšnému rozšiřování podniků v EU. Slibnou cestou, kterou důrazně podporuje Lettova i Draghiho zpráva, by bylo zavedení 28. režimu²⁴, který by podniky podporoval v působení na celém jednotném trhu: to by umožnilo ambice a inovace. Uvedený 28. režim bude na evropské úrovni poskytovat jednotný soubor pravidel, a to případně progresivním a modulárním způsobem. Zahrnoval by právní rámec EU pro podniky založený na standardních digitálních řešeních a pomohl by podnikům překonat překážky při zakládání podniků a jejich působení na jednotném trhu. Za tímto účelem zjednoduší platná pravidla a sníží náklady v případě selhání tím, že se bude zabývat konkrétními aspekty v příslušných oblastech práva, včetně insolvenčního, pracovního a daňového práva. Prozkoumá, jak společností umožnit, aby se v Evropě rychleji, ideálně do 48 hodin, usadily, což je v souladu s vizí Enrica Letty týkající se „evropského kodexu obchodního práva“.

Převod podniků na novou generaci podnikatelů vytváří příležitosti a zachovává pracovní místa. Převody podniků – předání podniku novému vlastníkově, často s novým vedením – mohou být složité a musí být v souladu se specifickými předpisy každého členského státu. Objem převodů podniků v Evropě roste, ale rámec pro převody podniků dostatečně neřeší stávající problémy²⁵.

Společnost s rostoucím podnikáním se rozhodne zřídit stálou provozovnu ve třech dalších členských státech, aby přilákala místní zákazníky. Za tímto účelem musí společnost nejprve posoudit a pochopit vnitrostátní právo obchodních společností v každém členském státě, přijmout pro každou společnost jinou vnitrostátní právní formu a přizpůsobit organizační strukturu každé společnosti vnitrostátním požadavkům. Pokud jsou jazyková bariéra a rozdíly v právním systému členského státu značné, může

²⁴ Kompas konkurenceschopnosti pro EU, COM(2025) 30 final.

²⁵ Assessment of framework conditions for business transfers in Member States (Posouzení rámcových podmínek pro převody podniků v členských státech), síť zmocněnců pro malé a střední podniky, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/60694>.

být nutné, aby společnost využila služeb externího poradce nebo právníka, což vede ke značným zpožděním, nákladům a administrativní zátěži, zejména pro malé a střední podniky.

Opatření:

- zavést společná pravidla pro usnadnění digitalizovaného zakládání podniků a jejich působení na celém jednotném trhu (legislativní návrh týkající se „28. režimu“ – 1. čtvrtletí 2026),
- provést revizi doporučení Komise o převodech podniků²⁶ (4. čtvrtletí 2025).

4. Uznávání odborných kvalifikací

Jednotný trh poskytuje jedinečný rámec pro pohyb osob s jejich dovednostmi a kvalifikací. Čím rychleji bude odborná kvalifikace uznána, tím snazší bude pro občany pracovat v jiných členských státech a pro poskytovatele služeb působit přeshraničně. Právo EU stanoví, že členské státy vzájemně uznávají odborné kvalifikace získané v jiné zemi EU, které jsou vyžadovány pro trvalý výkon regulovaných služeb. Aby si EU udržela globální konkurenceschopnost, musí posílit svou schopnost přilákat a udržet si talenty, kteří pomohou zaplnit nedostatek kvalifikovaných pracovníků na trhu práce. Státní příslušníci třetích zemí se však i nadále potýkají s významnými překážkami, pokud jde o práci v povoláních, v nichž mají kvalifikaci.

Zdlouhavé a složité postupy uznávání brání občanům EU ve výkonu povolání v jiných členských státech. To je může tlačit na pozice s nižší kvalifikací a zhoršovat dopad současného demografického vývoje na trh práce. Digitální procesy mají potenciál urychlit postupy uznávání, které jsou příliš často stále založeny na papírových dokumentech. Podle nedávné zprávy Evropského účetního dvora pouze dva členské státy stanovily plně elektronické postupy uznávání nebo používání elektronické pošty bez vyžadování dalších fyzických dokumentů²⁷.

Postupy automatického uznávání umožňují rychlejší a účinnější uznávání odborných kvalifikací, ale jejich oblast působnosti je omezena pouze na několik povolání, zejména ve zdravotnictví. Rozšíření oblasti působnosti postupů automatického uznávání prostřednictvím nástrojů, jako jsou stávající společné rámce odborné přípravy, může urychlit a zefektivnit uznávání odborných kvalifikací. Unie dovedností²⁸ oznámila iniciativu pro přenositelnost dovedností, která má řešit překážky mobility pracovníků.

Specializované strojírenské společnosti se nepodařil přeshraniční nábor vysoce kvalifikovaného technika z jiného členského státu kvůli zdlouhavému postupu uznání a požadavku na ověřené překlady řady dokumentů potvrzujících kvalifikaci získanou v domovské zemi technika.

Opatření:

- prozkoumat právní předpisy EU s cílem vyřešit překážky mobility pracovníků,
- zrychlit a zefektivnit postupy uznávání odborných kvalifikací díky většímu využití digitálních nástrojů (4. čtvrtletí 2026),

²⁶ 94/1069/ES: Doporučení Komise ze dne 7. prosince 1994 o převodu malých a středních podniků.

²⁷ Evropský účetní dvůr: „Uznávání odborných kvalifikací“, zvláštní zpráva 10/2024.

²⁸ COM(2025) 90.

- usnadnit uznávání odborných kvalifikací rozšířením systémů automatického uznávání, například prostřednictvím společných rámců odborné přípravy (4. čtvrtletí 2026),
- prozkoumat právní předpisy EU s cílem stanovit společná pravidla pro uznávání a ověřování kvalifikací a dovedností státních příslušníků třetích zemí (4. čtvrtletí 2026).

5. Dlouhá zpoždění při stanovování norem, která omezují inovace a konkurenceschopnost

Normy²⁹ jsou ztělesněním inovací a jsou základem odolného, zeleného a digitálního jednotného trhu. Poskytují právní jistotu, usnadňují přístup k novým technologiím a zvyšují globální konkurenceschopnost podniků v EU. Náš normalizační rámec však nesplňuje potřeby trhu a politiky, zejména pokud jde o včasnost, inkluzivnost a přístup k normám. Podniky se potýkají s absencí nebo pozdní dostupností harmonizovaných norem, což způsobuje náklady a nejistotu, omezuje jejich konkurenceschopnost a zpomaluje zavádění nových technologií na jednotném trhu. Komise bude usilovat o to, aby byl rámec EU pro harmonizované normy odolný v budoucnosti, a to prostřednictvím revize nařízení o normalizaci. Tím se zvýší rychlost a flexibilita procesu normalizace, zajistí se proces iniciovaný zúčastněnými stranami a s vyváženou účastí zúčastněných stran, zejména začínajících podniků, malých a středních podniků, občanské společnosti a akademické obce, zlepší se přístup k normám a posílí se úloha EU jako globálního normotvůrce. Přispěje to také k účinnému fungování právního rámce EU pro výroby, který je základem jednotného trhu. Úzké propojení normalizace s úsilím Unie v oblasti výzkumu a inovací, včetně základních měrných jednotek stanovených v rámci iniciativy pro metrologii, slouží volnému pohybu služeb a výrobků.

Souhrnný balíček přijatý společně s touto strategií umožní Komisi v případech, kdy stávající systém normalizace neplní svou funkci, stanovit společné specifikace, které mohou podniky použít k prokázání souladu s právními požadavky.

Podnik vyvíjí nejmodernější bezpilotní systémy, které od roku 2023 musí splňovat právní požadavky na konstrukci, výrobu, údržbu a provoz. Komise požádala evropské normalizační organizace o vypracování harmonizovaných norem, které by podnikům pomohly tyto požadavky zavést. Doposud však byla vyvinuta pouze jedna, zatímco sedm jich stále čeká na vypracování. Pokud tyto normy neexistují, musí podnik provést nákladnější posouzení shody, což vede k právní nejistotě a administrativní zátěži. Tyto náklady mohly být jinak investovány do inovací.

Opatření:

- umožnit Komisi, aby v případě potřeby stanovila společné specifikace (souhrnný návrh přijatý společně se strategií),
- provést přezkum nařízení o normalizaci (legislativní návrh – 2. čtvrtletí 2026).

6. Roztříštěná pravidla pro obaly, označování a odpady

Etikety výrobků poskytují spotřebitelům důležité informace o bezpečnosti, udržitelnosti a výživových hodnotách. Rozdílné vnitrostátní požadavky spojené s označováním však ztěžují obchodování na jednotném trhu. Rozdílné požadavky nutí výrobce vyvíjet různé verze výrobku pro různé trhy nebo při přeshraničním pohybu výrobky znovu označovat či dokonce

²⁹ Tj. harmonizované normy a další evropské normy podporující právo EU.

přebalovat. Množící se požadavky na označování také zvyšují složitost informací poskytovaných spotřebitelům.

Pravidla pro označování musí najít rovnováhu mezi potřebou naprosté srozumitelnosti pro spotřebitele a potřebou snížit překážky na trhu a zátěž pro průmysl. O tuto rovnováhu bude usilovat několik iniciativ. Nové nařízení o obalech a obalových odpadech stanoví vytvoření harmonizovaného označování obalů pro třídění na straně spotřebitelů, které bude upřesněno prováděcími akty. Komise přezkoumá nařízení o označování textilií s cílem vyjasnit platná pravidla, odstranit roztržičnost a umožnit zelenou prémii prostřednictvím plně harmonizovaného a úplného obsahu označení na fyzické i digitální etiketě. Z dlouhodobého hlediska je digitální označování pomocí nosičů dat, jako je například kód QR, řešením pro zjednodušení přístupu k etiketám pro spotřebitele a pro snazší soulad pro hospodářské subjekty, ačkoli základní informace, jako jsou bezpečnostní pokyny, by měly být stále vytištěny na výrobku. Digitální etikety budou součástí digitálního pasu výrobku³⁰ jako digitální schránky pro informace o výrobku, jak se již předpokládá například v novém nařízení o stavebních výrobcích.

Musíme vytvořit jednotný trh s odpady. Hlavním účelem systémů rozšířené odpovědnosti výrobce je požadovat, aby výrobci hradili náklady na nakládání s výrobky po skončení jejich životnosti, a tím přispívali k recyklaci a oběhovému hospodářství. Některé prvky systémů rozšířené odpovědnosti výrobce se však staly jednou z překážek, které společnosti působící v EU v přeshraničním měřítku nejčastěji uvádějí. Přestože jsou systémy rozšířené odpovědnosti výrobce často odvozeny z právních předpisů EU, nejednotnost zásad a požadavků vedla k velké rozmanitosti systémů rozšířené odpovědnosti výrobce zavedených v členských státech, složitosti právních předpisů a vysoké administrativní zátěži pro podniky. Zejména pro malé a střední podniky představují vnitrostátní požadavky na registraci a podávání zpráv – včetně povinnosti jmenovat pověřené zástupce zvláště pro každý členský stát, v němž výrobce uvádí výrobky na trh –, skutečnou překážku pro vstup na evropský trh. Kromě toho omezený vývoj celounijních kritérií pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, a stav vedlejšího produktu, jež stanoví podmínky, za nichž látky nebo předměty přestávají být odpadem a mohou být považovány za výrobky, vedl k roztržičnosti jednotného trhu s odpadem, druhotnými materiály a vedlejšími produkty. Celostátní nebo regionální kritéria pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, byla členskými státy přijata nekoordinovaně a nejsou mezi členskými státy snadno uznávána. Přeshraniční přepravu odpadových vstupních surovin do recyklačních závodů a druhotných surovin v rámci EU je třeba dále usnadnit a urychlit, a to vyřešením této roztržičnosti. Překážkou pro oběhovost výrobních procesů je také chybějící harmonizovaná unijní definice vedlejších produktů.

Aby mohla společnost prodávat osvětlovací zařízení v celé EU, musí splňovat povinnosti rozšířené odpovědnosti výrobce ve třech kategoriích současně: obaly, elektronická a elektrická zařízení a baterie. Aby mohla společnost prodávat ve třech velkých členských státech, musí získat šestnáct různých registrací pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, komunikovat s deseti různými orgány, dodržovat zdlouhavé samostatné postupy s odlišnými požadavky a platit samostatné správní

³⁰ Digitální pas výrobku byl poprvé zaveden nařízením o ekodesignu udržitelných výrobků. Bude sloužit jako digitální nosič informací a bude přístupný pomocí kódu QR umístěného na výrobku, čímž se odstraní potřeba rozsáhlé papírové dokumentace. Jeho technické zavádění probíhá a očekává se, že u první kategorie výrobků začne fungovat v roce 2026. Další informace naleznete v kapitole o digitalizaci.

a registrační poplatky. Po registraci se na každý systém vztahují jiné povinnosti a frekvence podávání zpráv.

Opatření:

- harmonizovat pravidla označování prostřednictvím odvětvových právních předpisů a usnadnit zavádění řešení digitálního označování prostřednictvím digitálního pasu výrobku (postupné zavádění digitálního pasu výrobku, včetně možného začlenění prostřednictvím revize nového legislativního rámce ve 2. čtvrtletí 2026),
- odstranit neodůvodněné požadavky na pověřené zástupce ze systémů rozšířené odpovědnosti výrobce a omezit povinnosti týkající se podávání zpráv, mimo jiné omezením na četnost jednou ročně (návrh souhrnného balíčku, 4. čtvrtletí 2025),
- vyřešit roztržičnost způsobenou různorodými vnitrostátními systémy rozšířené odpovědnosti výrobce další harmonizací, zjednodušením a digitalizací, mimo jiné prostřednictvím digitálního jednotného kontaktního místa pro informace, registraci a podávání zpráv (jako součást legislativního návrhu aktu o oběhovém hospodářství³¹ – 4. čtvrtletí 2026),
- reformovat kritéria pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, a pro vedlejší produkty a vytvořit na jednotném trhu harmonizovanější a štihlejší rámec pro dosažení stavu, kdy odpad přestává být odpadem, a stavu vedlejšího produktu. Usnadnit přijetí celounijních kritérií pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, a umožnit přijetí těchto kritérií pro prioritní odpadové vstupní suroviny. Usnadnit přeshraniční přepravu odpadových vstupních surovin určených k recyklaci (jako součást legislativního návrhu aktu o oběhovém hospodářství – 4. čtvrtletí 2026).

7. Zastaralá harmonizovaná pravidla pro výrobky a nedostatečný soulad výrobků

Rámec právních předpisů EU o výrobcích je hlavním přínosem jednotného trhu, kde harmonizovaná pravidla umožňují uvádět na trh širokou škálu výrobků a zároveň chránit spotřebitele. Je založen na i) harmonizované legislativě o výrobcích založené na zásadách (tzv. nový legislativní rámec; NLR)³² v kombinaci se ii) systémem norem, který usnadňuje prokazování shody a podporuje inovace, a iii) systémem dozoru nad trhem, jenž zajišťuje soulad a ochranu spotřebitele. Tyto pilíře politiky vytvářejí rovné podmínky s pevně nastavenou hospodářskou soutěží, která připravuje půdu pro dlouhodobou evropskou konkurenceschopnost. Stanovuje také strukturu politických iniciativ, jako je digitalizace a zelená transformace. Ačkoli se tento rámec osvědčil, je třeba jej vylepšit³³. Zprvu, zajištění celounijní koordinované a účinné reakce na rizikové výrobky vyžaduje zefektivnění ochranných postupů, které zajistí rychlé prosazování práva v celé Unii, jakmile jsou v kterémkoli členském státě zjištěna rizika. Je třeba zavést jasné a přesné požadavky a včasné

³¹ Příprava aktu o oběhovém hospodářství bude podpořena diskusemi v rámci dialogu o oběhovosti v čistém průmyslu se zvláštním zaměřením na jednotný trh.

³² Nový legislativní rámec vychází ze dvou klíčových právních aktů z roku 2008: rozhodnutí č. 768/2008/ES, které uvádí model právních předpisů EU o výrobcích, a nařízení (ES) č. 765/2008, které bylo v roce 2019 doplněno a částečně nahrazeno nařízením o dozoru nad trhem. Nařízení (ES) č. 765/2008 stanoví soubor pravidel pro akreditaci a označení CE; 29 právních předpisů, které jsou v souladu s tímto modelem, reguluje různé kategorie výrobků, jako jsou hračky, výbušniny, zdravotnické prostředky, měřicí přístroje, hnojiva, lodní výstroj, drony a akumulátory. Nový legislativní rámec je základem přibližně 80 % průmyslové výroby a 74 % výroby uvnitř EU.

³³ Hodnocení nového legislativního rámce, SWD(2022) 364.

postupy, aby oznámené subjekty provádějící posuzování shody mohly lépe řešit nevhodné postupy. Za druhé, nový legislativní rámec v současné době nestanoví povinnosti hospodářských subjektů zapojených do oběhovosti výrobků. Takové vyjasnění by usnadnilo soulad a prodloužilo životní cyklus výrobku. V neposlední řadě je třeba, aby právní předpisy EU týkající se výrobků plně zahrnovaly digitální řešení. Současné spoléhání se na tradiční papírovou dokumentaci je zastaralé. Digitální pas výrobku umožní v budoucnu přístup ke všem základním dokumentům vyžadovaným podle právních předpisů EU o výrobcích.

Rámec pro výrobky sice usnadňuje bezproblémový pohyb výrobků na jednotném trhu, je však třeba jej chránit před zneužitím. V důsledku obrovského objemu výrobků, které vstupují na evropský trh zvenčí, není možné zajistit úplný soulad prostřednictvím celních kontrol a kontrol dozoru nad trhem. Celní orgány, první linie obrany na hranicích, jsou zahlceny – zejména dovozy v rámci elektronického obchodu, který představuje 97 % všech celních prohlášení³⁴. Systém dozoru nad trhem³⁵, druhá linie obrany, jenž rovněž spadá do pravomoci členských států, je podobně pod obrovským tlakem³⁶. Explosivně rostoucí objem výrobků dovážených ze třetích zemí, které jsou nebezpečné, padělané nebo nejsou v souladu s předpisy, může vést k vážným bezpečnostním a zdravotním rizikům pro spotřebitele, má negativní dopad na životní prostředí a znevýhodňuje legitimní podniky. Spotřebitelé sami uvádějí nedůvěryhodné online prodejce jako jeden z nejvýznamnějších problémů, kterým na internetu čelí. Studie ukazují, že v některých odvětvích je na platformách pro elektronické obchodování až 100 %³⁷ výrobků, jež nejsou v souladu s předpisy. Současný systém dozoru nad trhem nemá dostatečné zdroje a odborné znalosti a je příliš strukturálně roztříštěný na to, aby mohl tyto problémy účinně řešit.

Schopnost sdružovat zdroje, vyměňovat si informace a určovat priority je klíčem k zaměření se na nejškodlivější výrobky. Přípravovaná celní reforma se snaží tyto problémy řešit v první řadě prostřednictvím nového celního orgánu, celního datového centra EU a upravených pravidel pro dovážené balíky z elektronického obchodování s cílem zajistit rovné podmínky, zejména zrušením osvobození od cla u dovozů do 150 EUR. Probíhají také diskuse o možném zavedení celního manipulačního poplatku, který by řešil zvyšující se náklady na dohled nad souladem s pravidly EU u drobných zásilek. Stejně tak je zapotřebí, aby byl dozor nad trhem řízen na úrovni EU, aby byla zajištěna systematická koordinace a vedení, aby se rozšířily a spojily kapacity a odborné znalosti všech orgánů dozoru nad trhem v celé EU. Zejména bychom měli zvážit dozor nad trhem na úrovni EU ve strategických prioritních oblastech, zvláště pokud jde o dovoz v rámci elektronického obchodu ze třetích zemí, kde opatření přijatá jednotlivými členskými státy nemusí být dostatečná.

³⁴ Sdělení Komise o komplexním souboru nástrojů EU pro bezpečný a udržitelný elektronický obchod, COM(2025) 37.

³⁵ Systém se řídí nařízením (EU) 2019/1020 o dozoru nad trhem. Orgány dozoru nad trhem jsou ve spolupráci s celními orgány odpovědné za kontrolu výrobků a vymáhání jejich souladu s předpisy v každém členském státě EU. Orgány spolupracují prostřednictvím systému SafetyGate (pro nebezpečné nepotravinářské výrobky) a systému ICSMS (pro dozor nad trhem s nepotravinářskými výrobky) na odhalování a odstraňování nebezpečných výrobků.

³⁶ Podle údajů EU týkajících se dozoru bylo v roce 2024 do EU dovezeno 4,6 miliardy zásilek nízké hodnoty (do 150 EUR). To je téměř dvojnásobek počtu zaznamenaného v roce 2023 (2,4 miliardy) a více než trojnásobek v porovnání s rokem 2022 (1,4 miliardy).

³⁷ [BEUC. Under the Microscope: Tests of Temu Products by Consumer Groups](#) (Pod mikroskopem: testy výrobků Temu prováděné spotřebitelskými skupinami) 2025.

Při kontrole provedené spotřebitelskou organizací byly mezi výrobky uvedenými na známé velké platformě elektronického obchodu téměř všechny testované výrobky v kategoriích, jako jsou helmy, kosmetika, hračky a drobná elektronika, svíčky a houbičky, elektrické a připojené výrobky, buď nebezpečné, nebo nebyly uvedeny požadované informace, jako jsou bezpečnostní pokyny nebo seznamy složek, nebo obsahovaly nesprávná tvrzení.

Opatření:

- přijmout účinná opatření ke zvýšení souladu výrobků využitím synergií s kapacitami celních orgánů a orgánů dozoru nad trhem na úrovni členských států a na úrovni EU a případně zřídit orgán dozoru nad trhem na úrovni EU (od 3. čtvrtletí 2025),
- provést modernizaci legislativního rámce pro výrobky s cílem využít digitalizaci, podpořit oběhovost a posílit ochranná opatření (přezkum nového legislativního rámce – možný legislativní návrh ve 2. čtvrtletí 2026).

8. Restriktivní a rozdílná vnitrostátní regulace služeb

Vysoká regulační a administrativní omezení upevňují dlouhodobě zakořeněné tržní struktury a brání inovacím, růstu a obchodním příležitostem. Směrnice o službách přispěla ke snížení překážek³⁸, přesto předpisy členských států nadále omezují přístup k přibližně 5 700 činnostem v oblasti služeb, které pokrývají přibližně 22 % pracovní síly v EU³⁹. Regulace přístupu ke službám může být odůvodněna splněním legitimních cílů obecného zájmu, jako je veřejné zdraví a bezpečnost. Vysoký počet a druh regulovaných služeb, jakož i skutečnost, že některé služby jsou regulovány pouze v jednom nebo několika málo členských státech, však potvrzují, že členské státy mají jasný potenciál snížit regulační zátěž, a tím usnadnit přeshraniční obchod a investice. Snížení překážek obchodu se službami o 10 % by zvýšilo hrubou přidanou hodnotu EU o 0,5 %⁴⁰ a projekty přímých zahraničních investic na zelené louce o 4 až 21 %⁴¹.

Rozdíly ve vnitrostátních požadavcích na povolení a certifikaci ztěžují poskytování služeb v jiných členských státech. Vnitrostátní podmínky pro povolení a požadavky na certifikaci, i když vycházejí z práva Unie, se značně liší, což v praxi ztěžuje vzájemné uznávání povolení nebo certifikací. Sjednocení základních podmínek pro tyto požadavky, které vycházejí z práva Unie, by snížilo rozdílnost regulace a usnadnilo by poskytovatelům služeb, který má povolení v jednom členském státě, nabízet své služby v jiných členských státech, aniž by musel v těchto členských státech znovu získat povolení nebo certifikaci.

Povinnost podniků a podnikatelů usadit se v jiném než vlastním členském státě je spojena s byrokratickou zátěží a vysokými náklady. Členské státy by neměly ukládat poskytovatelům služeb z EU povinnost usazovat se na jejich území, neboť služby mohou

³⁸ Evropská komise (2021), [Mapping and assessment of legal and administrative barriers in the services sector](#) (Mapování a posouzení právních a administrativních překážek v odvětví služeb).

³⁹ Evropská komise: [Databáze regulovaných povolání](#).

⁴⁰ Institut IFO: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU (Budování silnějšího jednotného trhu: potenciál pro hlubší integraci odvětví služeb v rámci EU); zpráva platformy Econpol o hospodářské politice č. 52/2024.

⁴¹ Jungmittag, A., & Marschinski, R. (2023). Service trade restrictiveness and foreign direct investment – Evidence from greenfield FDI in business services (Restriktivnost obchodu se službami a přímé zahraniční investice – faktické podklady z přímých zahraničních investic na zelené louce v oblasti podnikatelských služeb). The World Economy, 46(6), 1711–1758.

poskytovat přeshraničně na dočasném základě. Členské státy však tuto možnost někdy omezují a v praxi s poskytovateli služeb zacházejí, jako by byli usazení na jejich území. Podniky potřebují právní jistotu, pokud jde o jejich právo poskytovat dočasné přeshraniční služby, aniž by se musely usazovat v jiných členských státech.

Členský stát odmítne dočasné poskytování služeb veterinárním lékařem usazeným v sousední zemi, což znamená, že tento veterinární lékař nemůže ošetřovat zvířata v zemědělských podnicích v blízkosti své provozovny jen proto, že se tyto zemědělské podniky nacházejí na druhé straně hranice.

Opatření:

- zahájit iniciativu na usnadnění poskytování služeb v celé EU poskytovateli, kteří mají povolení nebo certifikaci v jednom členském státě na základě práva EU, případně včetně harmonizace těchto systémů povolení a certifikace (2. čtvrtletí 2026),
- vypracovat právní pokyny a doporučení členským státům s cílem vyjasnit právo dočasného přeshraničního poskytování služeb (2. čtvrtletí 2026).

9. Obtížné postupy pro dočasné vysílání pracovníků

Přeshraniční poskytování služeb často znamená mobilitu podnikatelů a jejich zaměstnanců. Dočasné vysílání pracovníků je nedílnou součástí volného pohybu služeb na jednotném trhu. V roce 2023 vzrostl počet přeshraničních pracovníků na 1,8 milionu a počet vyslaných pracovníků na 5,5 milionu. Cílem právních předpisů EU je chránit práva vyslaných pracovníků a zároveň usnadnit volné poskytování služeb a podporovat spravedlivou hospodářskou soutěž. Je jednoznačně nutné chránit vyslané pracovníky v rizikových odvětvích, jako jsou stavební služby nebo zemědělství. Na podporu ochrany vyslaných pracovníků umožňují právní předpisy EU členským státům ukládat v odůvodněných a přiměřených případech správní povinnosti, jako je povinnost ohlásit vyslané pracovníky. Ne všichni vyslaní pracovníci (např. kvalifikovaní specialisté, jako jsou inženýři a technici provádějící montáž a údržbu strojů nebo vedoucí pracovníci) však čelí stejným rizikům.

Různorodost vnitrostátních požadavků na prohlášení, a to jak z hlediska povahy (papírové nebo digitální), tak z hlediska obsahu (povaha a počet datových bodů), přispěla ke složitosti pro podniky i vyslané pracovníky a k roztržitosti jednotného trhu. Zúčastněné strany pravidelně upozorňují na složitost pravidel pro vysílání pracovníků jako na překážku poskytování přeshraničních služeb⁴². Administrativní náklady, které vznikají v souvislosti s vysíláním pracovníků, konkrétně z důvodu složitosti ustanovení o vysílání pracovníků (s výjimkou odvětví dopravy), se odhadují na 477–635 milionů EUR ročně⁴³. S cílem snížit administrativní zátěž poskytovatelů služeb přijala Komise v listopadu 2024 návrh nařízení o veřejném rozhraní připojeném k systému pro výměnu informací o vnitřním trhu pro účely prohlášení o vyslání pracovníků. Veřejné rozhraní by rovněž usnadnilo účinné sledování dodržování právních předpisů EU zaměřených na zajištění práv vyslaných pracovníků a podpořilo by správní spolupráci mezi členskými státy. Evropský parlament a Rada EU se vyzývají, aby dokončily jednání o návrhu Komise, který by představoval krok směrem k méně

⁴² [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities](#) (Souhrnná zpráva o konzultačních činnostech týkajících se Strategie pro jednotný trh).

⁴³ SWD(2024) 258.

početným a více harmonizovaným správním požadavkům na vysílání pracovníků. Tato iniciativa na zjednodušení je doprovázena úsilím o posílení prosazování právních předpisů.

Evropský orgán pro pracovní záležitosti podporuje členské státy a sociální partnery při uplatňování pravidel vysílání pracovníků tím, že koordinuje a podporuje vzájemně sladěné a společné inspekce, poskytuje informace a podporu v oblasti zaměstnávání pracovníků a podnikům, pomáhá při řešení nehlášené práce, je zprostředkovatelem v přeshraničních sporech a usnadňuje jejich řešení. Probíhající hodnocení Evropského orgánu pro pracovní záležitosti poukazuje na prostor pro zlepšení, pokud jde o výkonnost agentury, ale upozorňuje na určitá omezení v mandátu, která by mohla ovlivnit potenciál Evropského orgánu pro pracovní záležitosti. Cílené úpravy by mohly posílit Evropský orgán pro pracovní záležitosti, včetně jeho účinnosti a efektivity, jako jsou vyšší pravomoci v oblasti zpracování údajů a lepší spolupráce s členskými státy a sociálními partnery, včetně poskytování informací, a role Evropského orgánu pro pracovní záležitosti vůči státním příslušníkům třetích zemí, kteří trvale pobývají v EU.

Pracovní skupina pro prosazování jednotného trhu (SMET) navíc určila inteligentní politiky vysílání, pomocí kterých některé členské státy zaměřují prohlášení a další správní požadavky na riziková odvětví a osvobozují od těchto požadavků velmi krátkodobá vysílání⁴⁴.

Pracovníci dočasně vyslaní do jiného členského státu podléhají sociálnímu zabezpečení ve své zemi zaměstnání. Vyslaní pracovníci musí předložit doklad o příspěvcích do systému sociálního zabezpečení své domovské země (přenosný dokument A1). Postupy prokazování a ověřování nároků na sociální zabezpečení mohou být časově náročné a administrativně zatěžující, protože jsou závislé na fyzické přítomnosti a fyzických dokladech. Revize nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, o níž v současné době spolunormotvůrci jednají, by měla vést ke zjednodušení postupů a spolunormotvůrci se vyzývají, aby tato dlouhotrvající jednání dokončili. Výměna informací mezi institucemi sociálního zabezpečení již byla usnadněna díky systému elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení (EESSI). V návaznosti na nedávnou digitalizaci postupu podávání žádostí o přenosný dokument A1 v rámci jednotné digitální brány by evropský průkaz sociálního zabezpečení mohl přinést další zjednodušení tím, že nabídne digitální ověření potvrzení o sociálním zabezpečení, včetně přenosného dokumentu A1, čímž sníží riziko chyb a podvodů.

Středně velká strojírenská společnost působící v oblasti automatizační techniky provádí montáže, údržbu a opravy svých strojních zařízení v celé EU, což si ročně vyžádá 3 500 prohlášení o vyslání. Její vyslaní pracovníci jsou vysoce kvalifikovaní a dobře placení inženýři a technici, kteří jsou vysílání vždy jen na několik dní. Obtížné postupy, zejména s ohledem na velkou rozmanitost vnitrostátních požadavků a postupů při předkládání prohlášení, brání poskytování přeshraničních služeb a způsobují značnou administrativní zátěž.

Opatření:

- pokračovat v podpoře spolunormotvůrců při dokončování jednání o:

⁴⁴ Další podrobnosti viz [zpráva SMET za období 2023–2024](#).

- revizi nařízení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení,
- návrhu veřejného rozhraní pro účely ohlášení vyslání pracovníků (COM 2024/531),
- spustit balíček spravedlivé mobility pracovních sil (2026), který mimo jiné zahrnuje:
 - v návaznosti na probíhající pilotní činnosti návrh evropského průkazu sociálního zabezpečení,
 - návrh na posílení Evropského orgánu pro pracovní záležitosti včetně revize jeho mandátu,
 - zvážení opatření, která by usnadnila dočasné přeshraniční poskytování služeb a zároveň chránila práva pracovníků.

10. Územní omezení dodávek

Územní omezení dodávek v maloobchodě a velkoobchodě vedou k roztržitésti jednotného trhu, omezují výběr pro spotřebitele a přispívají ke značným cenovým rozdílům v EU, zejména u zboží denní spotřeby. Územní omezení dodávek jsou omezení, která ukládají někteří velcí výrobci a která maloobchodníkům velmi ztěžují nebo znemožňují nakupovat výrobky v jednom členském státě a dále je prodávat v jiném. To poškozuje přeshraniční podnikání a porušuje slib jednotného trhu, že přinese spotřebitelům možnost výběru a cenovou konkurenci⁴⁵. I když jsou právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže účinným nástrojem k postihování takových postupů, pokud jsou výsledkem dohod nebo jednostranných praktik dominantních subjektů⁴⁶, mnoho z nich nespadá do jeho působnosti, zejména pokud jsou výsledkem jednostranných praktik velkých výrobců, kteří nejsou ve smyslu právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže v dominantním postavení. Komise zváží nezbytná opatření k řešení těchto omezení dodávek ze strany významných účastníků trhu, pokud vedou k neodůvodněným cenovým rozdílům, které nelze vysvětlit objektivními faktory, jako jsou regulační rozdíly nebo rozdíly v nákladech mezi členskými státy. Problematiku územních omezení dodávek rovněž pomohou řešit další opatření, například v oblasti označování, která jsou součástí této strategie, protože roztržitá vnitrostátní pravidla mohou tyto praktiky usnadnit.

Velký výrobce značkových potravin prodává stejný výrobek v několika zemích, avšak v některých zemích je výrobek mnohem levnější než v jiných a tento rozdíl nelze vysvětlit zdaněním nebo náklady na pracovní sílu. Řetězec supermarketů, který v těchto zemích také působí, chce nakupovat výrobek v zemi, kde je levnější, a prodávat ho za nižší cenu i v ostatních zemích. Výrobce pak přestane dodávat výrobek do supermarketu v zemi s nižší cenou, aby zabránil levnému prodeji výrobku v jiných zemích, a udržel tak umělý cenový rozdíl mezi zeměmi.

Opatření:

⁴⁵ Nezávislá studie provedená pro Evropskou komisi v roce 2020 s určitou mírou nejistoty odhadla, že pokud by byla územní omezení dodávek odstraněna, mohli by spotřebitelé při nákupu některých výrobků ušetřit až 14,1 miliardy EUR ročně. Přenesení těchto možných zisků na spotřebitele bude mimo jiné záviset na míře hospodářské soutěže na maloobchodních trzích.

⁴⁶ Dne 23. května 2024 uložila Komise pokutu ve výši 337,5 milionu EUR společnosti Mondelez za bránění přeshraničnímu obchodu s čokoládou, sušenkami a kávovými produkty. Komise již dříve v roce 2019 uložila společnosti AB InBev pokutu ve výši 200 milionů EUR za omezování přeshraničního prodeje piva.

- vyvinout nástroje pro boj proti neoprávněným územním omezením dodávek, které by zahrnovaly i jiné situace než ty, na něž se vztahují právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže, například jednostranné praktiky velkých výrobců (návrh – 4. čtvrtletí 2026).

Kapitola 2. Posílení evropských trhů služeb

Hospodářství EU je hospodářstvím služeb, ale jednotný trh služeb je stále velmi málo rozvinutý. Služby tvoří přibližně 75 % HDP EU a většina pracovních míst v EU je vytvořena ve službách⁴⁷. 40 % přidané hodnoty výrobků EU tvoří služby. Obchod se službami uvnitř EU, který činí 7,6 % HDP EU, však není vyšší než obchod se službami se třetími zeměmi, což potvrzuje, že jednotný trh služeb funguje mnohem méně, než by bylo možné⁴⁸. Navzdory pokroku je přibližně 60 % překážek ve službách stejného typu jako před dvaceti lety⁴⁹. Je proto třeba zaujmout nový přístup.

Široká rozmanitost služeb napříč hospodářstvím znamená omezenou účinnost univerzálního horizontálního politického přístupu, zatímco v některých odvětvích služeb je ekonomické opodstatnění pro integrované trhy se službami obzvláště silné. Podnikatelské služby tvoří 7 % HDP EU a v jednotlivých členských státech jsou si značně podobné, ale jejich regulace je v jednotlivých státech velmi rozdílná. Maloobchodní služby se na HDP EU podílejí 12 %, přičemž trhy zůstávají vnitrostátní a vyznačují se nízkou produktivitou. Stavebnictví tvoří 11 % HDP EU, ale pouze 1 % stavebních služeb se obchoduje přeshraničně, protože stavební trhy stále fungují podle vnitrostátních pravidel. Efektivní poštovní služby jsou základem jednotného trhu a umožňují přeshraniční hospodářskou činnost. Ostatní služby jsou však často lokálního charakteru a je méně pravděpodobné, že se s nimi bude obchodovat přeshraničně.

Nový odvětvový politický přístup může dát jednotnému trhu služeb novou dynamiku. Stávající horizontální politický přístup bude doplněn iniciativami v oblasti služeb pro jednotlivá odvětví, které se zaměří na odvětví služeb, jež jsou pro souběžnou transformaci nejvýznamnější, mohou přinést nejvyšší ekonomickou přidanou hodnotu a nahradit rozdílná vnitrostátní pravidla, jež způsobují právní roztržičnost.

Zajištění hladkého a efektivního přeshraničního poskytování služeb souvisejících s průmyslem, jako jsou montáže, údržba a opravy, je pro evropské odvětví výroby klíčové. Vzhledem k tomu, že se odvětví výroby stále více posouvají směrem k servitizaci – propojování řešení v oblasti výrobků a služeb – vyjádřily zúčastněné strany obavy, že regulační překážky, jako jsou náročné požadavky týkající se vysílání pracovníků, předběžné kontroly, *ex ante* ohlašování služeb a různé normy bezpečnosti práce, brání hladkému přeshraničnímu poskytování služeb, jako jsou montáže, údržba a opravy, což má negativní dopad na konkurenceschopnost průmyslu.

⁴⁷ [National accounts and GDP - Statistics Explained](#) (Národní účty a HDP – vysvětlení statistiky). Zdroj: Eurostat.

⁴⁸ Evropská komise: Výroční zpráva o jednotném trhu a konkurenceschopnosti pro rok 2025; COM(2025) 26.

⁴⁹ Evropská komise, Single Market Economics Paper: 30 years of single market – taking stock and looking ahead (Ekonomická studie o jednotném trhu: třicet let jednotného trhu – hodnocení a výhled do budoucnosti), prosinec 2022.

Podnikatelské služby patří v některých členských státech, ale ne ve všech, k nejvíce regulovaným službám. Mezi 5 700 regulovanými povoláními je mnoho podnikatelských služeb, například právní, účetní a daňové poradenské služby, které mají dopad na celé hospodářství. Snížení překážek v oblasti služeb o 10 % by zvýšilo hrubou přidanou hodnotu EU v oblasti podnikatelských služeb o 0,8 %⁵⁰.

Restriktivní a různorodá regulace stavebních služeb brzdí nabídku cenově dostupného a energeticky účinného bydlení a rozvoj infrastruktury. Zúčastněné strany vyjádřily obavy z omezení profesní mobility v důsledku vysokého počtu regulovaných povolání v tomto odvětví a složitého vzájemného uznávání odborných kvalifikací; nedostatečného vzájemného uznávání vnitrostátních certifikátů a dokazování způsobilosti v oblastech, jako je zdraví a bezpečnost, energetická účinnost a životní prostředí. Poskytování přeshraničních služeb dále komplikuje omezená dostupnost pojištění odpovědnosti v přeshraničních situacích, což je problém, který je nutné řešit na úrovni trhu. Snížení překážek ve stavebních službách o 10 % by zvýšilo hrubou přidanou hodnotu v EU o 0,5 %⁵¹. Územní plánování a projekty výstavby a renovace navíc často podléhají složitým, pomalým a roztržitým povolovacím postupům, které se v EU značně liší. To brzdí potenciál fungujícího jednotného trhu, který by mohl rychle a ve velkém měřítku zajistit dostupné bydlení.

Konkurenceschopnost maloobchodu je bržděna četnými omezeními při zřizování obchodů a jejich provozu. Mnohá z těchto omezení mohou být odůvodněna legitimními cíli veřejné politiky, jako je územní plánování a zachování životaschopnosti městských center. Musí však být přiměřené, protože některé z nich mohou vytvářet překážky vstupu na trh a negativně ovlivňovat hospodářskou soutěž, produktivitu a inovace. Snížení překážek v maloobchodních službách o 10 % by zvýšilo hrubou přidanou hodnotu v EU o 0,6 %⁵².

Poptávka po poštovních službách v EU již několik let klesá, zatímco trh dodávání balíků stále roste díky silnému elektronickému obchodu. Pokles objemu poštovních služeb vedl k výraznému zvýšení nákladů na doručování dopisů a k otázkám ohledně četnosti doručování. Vzhledem k tomu, že se předpokládá, že digitalizace společnosti a růst elektronického obchodu budou pokračovat, je třeba věnovat pozornost službám doručování listovních zásilek i balíků s cílem zajistit rovné podmínky pro účastníky trhu, zvýšit cenovou transparentnost a podpořit práva spotřebitelů. Reforma regulačního rámce poštovního odvětví EU se zaměří na doručování jako službu a zajistí, aby občané a podniky mohli dostávat zásilky v celé EU za přijatelné ceny, a zároveň podpoří spravedlivou hospodářskou soutěž na trzích s doručováním a zvýší ochranu spotřebitelů.

Více než třicet let po svém vzniku není jednotný trh stále dokončen, pokud jde o telekomunikace, energetiku, dopravu a finanční služby, k čemuž potřebujeme odvážná a naléhavá opatření. Odvětvové politiky v oblasti služeb již byly vypracovány, tento proces však pokračuje.

⁵⁰ Institut IFO: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU (Budování silnějšího jednotného trhu: potenciál pro hlubší integraci odvětví služeb v rámci EU); zpráva platformy Econpol o hospodářské politice č. 52/2024.

⁵¹ Tamtéž.

⁵² Tamtéž.

Nedávná strategie Komise pro unii úspor a investic si klade za cíl zlepšit způsob, jakým finanční systém EU směřuje úspory do produktivních investic, a nabídnout tak lepší finanční příležitosti pro střadatele v EU a lepší přístup ke kapitálu pro podniky v EU⁵³. V této souvislosti Komise vytvořila nový kanál pro shromažďování informací o nových nebo stávajících překážkách integrace finančních trhů a volného pohybu kapitálu⁵⁴ a zahájila konzultace se zúčastněnými stranami s cílem získat zpětnou vazbu o překážkách integrace finančních trhů⁵⁵. Také rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech, včetně práva týkajícího se cenných papírů, práva obchodních společností, daňového a insolvenčního práva, jakož i rozdíly v účinnosti správních a soudních řízení však vytváří administrativní zátěž a překážky pro přeshraniční investice. Dosažení účinného jednotného trhu finančních služeb by rovněž vyžadovalo úsilí členských států při odstraňování těchto překážek.

Služby související s energetikou podporují účinnou výrobu, distribuci a využívání energie v EU a přechod na čistou energii. Podporují moderní infrastrukturu sítí, skladování a digitálních měničů a měřičů, které jsou nezbytné pro skutečnou energetickou unii, a jsou na ní závislé. Jak bylo oznámeno v Akčním plánu pro cenově dostupnou energii⁵⁶, připravovaný balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy podpoří rozšíření a modernizaci sítí a propojovacích vedení, což následně vyžaduje a umožňuje rozšíření trhu se službami souvisejícími s energií. Dosažení našich cílů v oblasti propojení je zásadní pro sjednocení energetických trhů a vytvoření odolné a konkurenceschopné energetické unie. Služby spojené s energetickou účinností jsou klíčové pro dosažení cílů v oblasti klimatu a snížení nákladů pro spotřebitele a podniky a Komise bude podporovat společnosti poskytující tyto služby, aby mohly rozšířit své aktivity, mimo jiné prostřednictvím systémů záruk EU s Evropskou investiční bankou. Připravovaný energetický balíček pro občany navíc podpoří růst služeb souvisejících s energetikou, jako je zvyšování energetické účinnosti budov. Kromě toho se bílá kniha bude zabývat tím, jak prohloubit integraci trhu s elektřinou a jak učinit rámec řízení robustnějším a vhodnějším pro rozhodování s přeshraničním významem, což rovněž dále podpoří trh se službami souvisejícími s energetikou.

Odvětví telekomunikací v EU je stále roztržštěné podél státních hranic a operátoři a spotřebitelé v EU nemohou plně využívat potenciál jednotného trhu. V současné době působí na evropském trhu více než 100 operátorů. Společná cesta k 6G navíc vyžaduje další spektrum, harmonizovanější plánování a rámce. Rychlý technologický a tržní vývoj otevírá nové možnosti přeshraničního poskytování služeb a může vyžadovat harmonizovanější rámec, například pokud jde o satelitní služby, aby bylo možné plně využít jejich výhod. Aby bylo možné tyto výzvy řešit a zajistit, že Evropa bude mít digitální síť schopné obstát v budoucnosti a bezpečné a odolné infrastruktury, je třeba platný regulační rámec aktualizovat. Přechod na cloudovou infrastrukturu a umělou inteligenci vyžaduje lepší přístup k bezpečnému, rychlému a spolehlivému připojení.

Jak je uvedeno v **Akčním plánu pro kontinent umělé inteligence**, akt o vývoji cloudových služeb a umělé inteligence se bude zabývat vytvořením společného trhu pro cloudové kapacity

⁵³ COM(2025) 124.

⁵⁴ Podrobnější informace viz [kanál](#) uvedený ve sdělení o unii úspor a investic, COM(2025) 124.

⁵⁵ [Cílená konzultace o integraci kapitálových trhů EU z roku 2025 – Evropská komise](#).

⁵⁶ COM(2025) 79.

a služby, aby se zajistil vznik skutečného evropského jednotného trhu cloudových služeb a podpořil vstup na trh rozmanitějšímu souboru poskytovatelů cloudových služeb.

Dokončení skutečného **jednotného dopravního trhu EU** vyžaduje odstranění zbytečných zbylých technických překážek, které mají dopad na různé druhy dopravy. Například provádění plánu EU v oblasti vysokorychlostní železnice bude vyžadovat pokrok v konsolidaci systému řízení železniční dopravy v EU s cílem zvýšit kapacitu a zajistit bezproblémovou interoperabilitu. Zdokonalení a široké zavedení interoperabilních digitálních nástrojů by mělo snížit administrativní zátěž spojenou se zajištěním souladu s právními předpisy. Optimalizované sdílení informací a dat v dopravě by umožnilo zbavit se papírových dokumentů. Digitální nástroje mohou také zjednodušit evropské cestování a cestovní ruch tím, že cestujícím umožní zakoupit jízdenky bez použití papíru. Odstranění stávajících překážek, které umožní přeshraniční udělování licencí na služby poskytované prostřednictvím propojených a automatizovaných vozidel, a zajištění plně důvěryhodné konektivity mezi vozidly a infrastrukturou pomocí harmonizace technických specifikací pro kooperativní inteligentní dopravní systémy (C-ITS) posílí náš jednotný trh služeb mobility. Umožnění přeshraničního pronájmu vozidel za jednodušších a cenově dostupnějších podmínek pro občany je dalším způsobem, jak posílit náš jednotný trh služeb a cestovního ruchu a zároveň zlepšit účinnost dopravního systému. Komise rovněž plánuje opatření pro uplatňování pravidel a zásad jednotného trhu EU v odvětví taxislužby a soukromých pronajatých vozidel.

Opatření:

- navrhnout akt o stavebních službách, který sníží překážky přeshraničního přístupu na trh stavebních a montážních služeb (4. čtvrtletí 2026),
- spolupracovat s členskými státy na zjednodušení povolovacích a plánovacích postupů s cílem zvýšit nabídku bydlení v kontextu Evropského plánu dostupného bydlení a Evropské strategie pro výstavbu bydlení (1. čtvrtletí 2026),
- zahájit iniciativu na usnadnění přeshraničního poskytování služeb souvisejících s průmyslem, jako jsou montáže, údržba a opravy (4. čtvrtletí 2025),
- vydat pokyny a doporučení členským státům k osvobození regulovaných podnikatelských služeb od zbytečné regulace, která brání investicím a obchodu (1. čtvrtletí 2026),
- vypracovat pokyny pro členské státy ohledně přiměřenosti jejich regulace maloobchodu (4. čtvrtletí 2026),
- navrhnout nový akt EU o doručování, který nahradí směrnici o poštovních službách a nařízení o přeshraničním dodávání balíků (legislativní návrh, 4. čtvrtletí 2026),
- navrhnout akt o digitálních sítích, který zjednoduší právní rámec a podpoří dokončení jednotného trhu elektronických komunikací (4. čtvrtletí 2025),
- zahájit iniciativu pro jednotné digitální rezervace a prodej jízdenek pro železnici (4. čtvrtletí 2025),
- zahájit iniciativu pro bezpapírovou mobilitu cestujících a zboží (4. čtvrtletí 2026),
- zahájit iniciativu v oblasti přeshraničních pronájmů vozidel (3. čtvrtletí 2025),

- zajistit harmonizované provádění a prosazování stávajícího horizontálního právního rámce (směrnice EU o službách⁵⁷) (probíhá).

Kapitola 3. Malé a střední podniky na jednotném trhu

Stejně jako občané EU by i evropské malé a střední podniky měly na jednotném trhu procházet „pasovou kontrolou“ pouze ve výjimečných případech. Aby bylo možné využívat specifická opatření pro malé a střední podniky v členských státech, *nemělo* by se od malých a středních podniků obvykle vyžadovat, aby získaly „oprávnění“ nebo prokázaly svůj status. Komise spolu s touto strategií zveřejňuje jednoduchý a nebyrokratický online nástroj, který je k dispozici ve všech jazycích EU a který na základě sebehodnocení vygeneruje identifikační číslo malého a středního podniku⁵⁸. V duchu administrativního zjednodušení by v případech, kdy je identifikace malého a středního podniku považována za nezbytnou, pravidla měla odkazovat na tento nástroj. Kromě toho by se mělo pečlivě zvážit, zda by se v odůvodněných případech (například při podávání žádostí o financování, jež je specifické pro malé a střední podniky) měl od malých a středních podniků vyžadovat další doklad o statusu.

Pro malé a střední podniky musí být snazší „cestovat“ po jednotném trhu, zejména v příhraničních regionech. Komise využije síť zmocněnců pro malé a střední podniky ke spolupráci s členskými státy s cílem dále prosazovat opatření na podporu a usnadnění činnosti malých a středních podniků v přeshraničním obchodě. Překážky na jednotném trhu dopadají zejména na malé a střední podniky⁵⁹, které mají méně finančních a lidských zdrojů na jejich řešení. Ačkoli 3,6 % malých a středních podniků již vyváží zboží do jiných zemí EU⁶⁰, mohlo by jich tak činit mnohem více⁶¹. Zatímco 73 % rychle rostoucích malých a středních podniků má v úmyslu rozšiřovat své působení na domácím trhu, pouze 24 % z nich tak hodlá učinit v rámci jednotného trhu⁶². Průběžný dialog s členskými státy a malými podniky je nezbytný pro rozvoj politik, které podporují malé a střední podniky a přispívají k dosažení cíle snížit administrativní zátěž malých a středních podniků o 35 %. Komise proto s ohledem na tyto cíle lépe využije potenciál sítě zmocněnců pro malé a střední podniky. Síť Enterprise Europe Network s více než 3 500 poradci bude dále rozvíjet své cílené poradenství a vyhledávací služby pro malé a střední podniky, přičemž se zaměří zejména na lepší informování malých a středních podniků o dopadech nových právních předpisů a na pomoc při jejich úspěšném zvládnutí.

Navrhování právních předpisů, které mohou malé a střední podniky dodržovat, si vyžaduje přijetí skutečného závazku řídit se zásadou „zelenou malým a středním podnikům“. Regulační ustanovení se příliš často mění v administrativní zátěž a vyšší náklady

⁵⁷ Směrnice 2006/123/ES.

⁵⁸ [Nástroj sebehodnocení pro malé a střední podniky](#).

⁵⁹ Zásada jednotného trhu v rámci srovnávacího přehledu iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu hodnotí výkonnost jednotlivých členských států v této oblasti.

⁶⁰ Eurostat (2022), [Enterprise statistics by size class and NACE Rev. 2 activity](#) (Statistiky podniků podle velikostních tříd a činností klasifikovaných dle NACE Rev. 2), [Trade by NACE Rev. 2 activity and enterprise size class](#) (Obchod podle činností klasifikovaných dle NACE Rev. 2 a velikostních tříd podniků).

⁶¹ [SME Performance Review Annual Report 2024/2025](#) (Výroční zpráva o přezkumu výkonnosti malých a středních podniků 2024/2025).

⁶² Bleskový průzkum Eurobarometr 559 „Startupy, scaleupy a podnikání“ (*připravuje se*).

pro malé a střední podniky. Pro lepší zohlednění zájmů malých a středních podniků a zmírňujících opatření byla vypracována nová povinná kontrola malých a středních podniků, která bude nyní začleněna do posouzení dopadů prováděných Komisí u všech iniciativ, které byly označeny jako relevantní pro malé a střední podniky⁶³. Kromě toho by všichni tvůrci pravidel měli při přípravě a projednávání právních předpisů systematicky zohledňovat a zahrnovat ustanovení vstřícná k malým a středním podnikům. Ustanovení vstřícná k malým a středním podnikům jsou příklady osvědčených postupů v oblasti právních ustanovení týkajících se aspektů právních předpisů, jež ovlivňují podnikatelské prostředí, jsou společná pro více právních aktů a jsou navržena tak, aby malým a středním podnikům usnadnila praktické uplatňování právních předpisů. Jejich systematické začleňování do právních předpisů přispěje k účinnějšímu zohlednění potřeb malých a středních podniků a k zajištění stabilnějšího a předvídatelnějšího podnikatelského prostředí pro malé a střední podniky.

Evropský trh musí být trhem, kde je podporováno a odměňováno rozšiřování. Malé a střední podniky, které přerostou svůj status a rozšíří se na tzv. malé podniky se střední tržní kapitalizací (společnosti s 250–749 zaměstnanci), obvykle vykazují rychlou expanzi, zvýšenou inovační kapacitu a vysokou schopnost přizpůsobit se digitální transformaci. Tyto středně velké společnosti se však i nadále potýkají se specifickými překážkami, zejména v souvislosti s administrativní zátěží⁶⁴. Proto Komise spolu s touto strategií předkládá formální definici malých podniků se střední tržní kapitalizací⁶⁵. S cílem usnadnit rozšiřování podniků v rámci segmentu malých podniků se střední tržní kapitalizací i nad jeho rámec definice výslovně umožňuje, aby ze statusu malých podniků se střední tržní kapitalizací mohly těžit i společnosti podporované fondy rizikového a soukromého kapitálu. Navrhuje se tuto klasifikaci v příslušných případech zohlednit také u malých a středních podniků, pokud se definice malého a středního podniku použije pro cílené financování, zmírňující opatření nebo zvýhodnění. Kromě toho se Komise těmito úvahami bude zabývat při zkoumání možnosti aktualizace definice malých a středních podniků⁶⁶. Balíček opatření pro malé podniky se střední tržní kapitalizací zahrnuje také dva návrhy souhrnných balíčků s první sadou osmi směrnic a nařízení, jež mají rozšířit zmírňující opatření v současné době vyhrazená malým a středním podnikům, také na malé podniky se střední tržní kapitalizací spolu s dalšími zjednodušujícími opatřeními.

Cílem je pomoci společnostem, které překračují hranici definice malých a středních podniků, odstranit překážky, na které při svém přechodu narážejí. Ve druhém kroku proto Komise zohlední potřeby malých podniků se střední tržní kapitalizací také v příslušných hodnoceních a revizích, například pokud jde o směrnici o zadávání veřejných zakázek a nařízení o normalizaci. Ve třetím kroku budou malé podniky se střední tržní kapitalizací zohledněny v nadcházejících návrzích Komise, zejména v plánovaném souhrnném balíčku pro digitální oblast, který zahrnuje mimo jiné akt o umělé inteligenci, akt o datech, akt o správě dat a směrnici o otevřených datech. Komise potřeby malých podniků se střední tržní kapitalizací

⁶³ K zajištění právních předpisů vstřícných k malým a středním podnikům vytvořila Komise [filtr pro malé a střední podniky](#) (COM(2020) 103 final). V rámci tohoto procesu [sít' zmocněnců pro malé a střední podniky](#) prověřuje iniciativy EU zveřejněné na portálu [Podělte se o svůj názor](#) a určuje ty, které mohou mít na malé a střední podniky dopad.

⁶⁴ Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům, COM(2023) 535.

⁶⁵ C(2025) 3500.

⁶⁶ 2003/361/ES: doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků.

rovněž zohlední v připravovaných právních předpisech s dopadem na odvětví, v nichž jsou malé podniky se střední tržní kapitalizací silně zastoupeny, včetně elektronických zařízení, obnovitelných zdrojů energie, obrany a vesmíru a energeticky náročných průmyslových odvětví⁶⁷, například v připravovaném aktu o akceleratoru dekarbonizace průmyslu, souhrnném balíčku v oblasti obrany a aktu o kosmu. V neposlední řadě budou malé podniky se střední tržní kapitalizací konkrétně zohledněny také při provádění nedávno přijatých právních předpisů, například nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků nebo nařízení o obalech a obalových odpadech.

Intenzivnější využívání práv duševního vlastnictví by zlepšilo přístup malých a středních podniků k financování, a tím napomohlo jejich rozšiřování na jednotném trhu. Ochrana duševního vlastnictví je klíčovou hnací silou investic do nematných aktiv a silným tržním signálem inovačního potenciálu malých a středních podniků. Dokončení patentového balíčku společně se všemi členskými státy, které se účastní jednotného patentového systému, by výrazně přispělo k dokončení jednotného trhu s duševním vlastnictvím, kterého již bylo dosaženo v oblasti ochranných známek, průmyslových vzorů a zeměpisných označení. Komise vydá zprávu o fungování jednotného patentu a zároveň se zapojí do cílených osvětových činností s cílem povzbudit všechny členské státy, aby se k jednotnému patentovému systému připojily. Připravovaný evropský inovační akt a Strategie pro startupy a scaleupy navrhnu konkrétní opatření pro zhodnocování duševního vlastnictví. Komise společně s Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO)⁶⁸ prodlouží „fond pro malé a střední podniky“ do roku 2026 a případně do roku 2027 a prozkoumá, zda se bude vztahovat také na zhodnocování a oceňování duševního vlastnictví a jeho uvádění na trh, jakož i na náklady související se zeměpisným označením pro řemeslné a průmyslové výrobky.

Žádosti o podání zpráv o udržitelnosti často dopadají i na malé a střední podniky. Ačkoli se na ně nevztahují právní předpisy o udržitelném financování ani požadavky na náležitou péči – jako je směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD) a směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (CSDDD) – malé a střední podniky tvrdí, že od svých partnerů dostávají různé žádosti o podání zpráv, jež se týkají stejných informací o udržitelnosti. Omezení informací, které mohou větší společnosti požadovat od malých a středních podniků ve svém hodnotovém řetězci pro účely podávání zpráv o udržitelnosti, sníží zátěž malých a středních podniků. Účelem změn směrnice CSRD, které Komise navrhuje v rámci prvního souhrnného balíčku, je dosáhnout tohoto cíle, jakmile změny vstoupí v platnost. Aby se však pokrylo období, než budou tyto změny potvrzeny, a aby trh získal okamžitou jasnost, bude do léta 2025 zveřejněno doporučení Komise o dobrovolném standardu pro malé a střední podniky vypracovaném Evropskou poradní skupinou pro účetní výkaznictví (EFRAG).

Malé a střední podniky mají potíže s přístupem k udržitelnému financování. Komise se bude snažit podporovat malé a střední podniky dvěma způsoby. Za prvé, Komise do léta 2025 zreviduje akt v přenesené pravomoci o taxonomii pro oblast zveřejňování informací tak, aby neomezoval přístup malých a středních podniků k udržitelnému financování a neukládal jim nepřímou nepřiměřené požadavky na podávání zpráv o udržitelnosti. Tato revize se bude zabývat zejména rozdílem v rozsahu čitatele a jmenovatele ukazatele zelených aktiv (GAR). Za druhé,

⁶⁷ SWD(2025) 501.

⁶⁸ <https://www.euipo.europa.eu/cs>.

na základě doporučení platformy pro udržitelné financování⁶⁹ a v návaznosti na záruku udržitelnosti programu InvestEU zaměřenou na malé a střední podniky Komise vypracuje dobrovolný zjednodušený přístup, který pomůže malým a středním podnikům dobrovolně sdělovat bankám a investorům jejich výsledky v oblasti environmentální udržitelnosti, když usilují o udržitelné financování. Kromě toho Komise posoudí, zda bude nutné provést následné revize aktu v přenesené pravomoci, aby se finančním subjektům, zejména bankám, dále usnadnilo podávání zpráv o tom, jak financují malé a střední podniky zapojené do udržitelných činností.

Opatření:

- poskytnout nástroj pro identifikační čísla malých a středních podniků založený na vlastním prohlášení, který bude k dispozici ve všech jazycích EU, s cílem v příslušných případech usnadnit prokázání statusu malého a středního podniku (společně se Strategií pro jednotný trh),
- posílit síť zmocněnců pro malé a střední podniky, mimo jiné s cílem podnítit dobrovolné přijímání opatření na podporu přeshraničního obchodu malých a středních podniků a přispět k programu snižování administrativní zátěže (3. čtvrtletí 2025),
- zveřejnit příklady osvědčených postupů ustanovení vstřícných k malým a středním podnikům, které lze systematicky zvažovat pro začlenění do návrhů legislativních aktů a jednání (3. čtvrtletí 2025),
- přijmout definici malých podniků se střední tržní kapitalizací a souhrnný balíček pro malé podniky se střední tržní kapitalizací (spolu se Strategií pro jednotný trh),
- prodloužit stávající fond pro malé a střední podniky, prováděný úřadem EUIPO, do roku 2026 a případně 2027 (4. čtvrtletí 2025),
- přijmout doporučení Komise týkající se „dobrovolného standardu pro malé a střední podniky“, který by upravoval žádosti týkající se udržitelnosti, které malé a střední podniky dostávají od partnerů z jejich hodnotového řetězce a finančních partnerů (3. čtvrtletí 2025),
- vypracovat dobrovolný zjednodušený přístup, který pomůže malým a středním podnikům prokázat jejich úsilí o udržitelnost a zlepšit jejich přístup k udržitelnému financování, včetně posouzení potřeby změnit akt v přenesené pravomoci o taxonomii pro oblast zveřejňování informací, aby finanční instituce mohly lépe zohlednit financování těchto malých a středních podniků (1. čtvrtletí 2026 / 2. čtvrtletí 2026).

Kapitola 4. Digitalizace jednotného trhu

Úspěšné fungování jednotného trhu vyžaduje, aby členské státy a EU pracovaly v souladu: to umožňují digitální nástroje, které jsou základem pro inteligentní provádění politiky. Nedostatečná spolupráce mezi správními orgány na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU, jakož i nedostatečné sdílení odpovědnosti, pokud jde o každodenní fungování jednotného trhu, vedou k rozdílným přístupům a rozdílnému uplatňování společných pravidel, což omezuje účinnost jednotného trhu.

⁶⁹ Poradenství pro malé a střední podniky / zpráva platformy pro udržitelné financování – Streamlining sustainable finance for SMEs (Zjednodušení udržitelného financování pro malé a střední podniky), použijte tento přímý odkaz (EK) na zprávu, březen 2025 https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-report-streamlining-sustainable-finance-smes_en.

Mezi hlavní prvky účinného a moderního regulačního rámce patří jasné a snadno dostupné online informace o požadavcích, digitálně přístupné postupy a automatizované podávání zpráv. Pro hospodářské subjekty je však obtížné nebo nemožné získat přístup k informacím a vyřídit administrativní formality online. Tam, kde existují digitální postupy, ztěžují občanům a podnikům splnění regulačních požadavků v digitální podobě obtížně interpretovatelné právní předpisy, formáty dat, které nejsou strojově čitelné, roztržité ekosystémy IT a neefektivní výměna dat.

EU potřebuje změnu paradigmatu od jednotného trhu založeného na dokumentech k jednotnému trhu založenému na datech. Je třeba přejít od výměny papírových dokumentů k výměně digitálních dat. To znamená automatizované digitální sdílení a vykazování strukturovaných dat, které podnikům a veřejným orgánům umožní výměnu dat v reálném čase a nahradí těžkopádné papírování a systémy pro dodržování předpisů založené na dokumentech interoperabilními a bezpečnými řešeními založenými na datech. Klíčové je začlenění zásady připravenosti na digitalizaci do koncipování a provádění politiky⁷⁰, čímž se zajistí, že regulační požadavky budou od počátku nastaveny tak, aby byly digitální, interoperabilní a zjednodušené⁷¹.

Již lze vytvářet společnosti a zadávat informace do obchodních rejstříků plně online a nové digitální nástroje, jako je osvědčení společnosti EU, tj. průkaz totožnosti společnosti EU, dále sníží zátěž pro společnosti⁷². Tyto postupy a nástroje se opírají o systém propojení obchodních rejstříků (BRIS), který poskytuje přístup k oficiálním, spolehlivým a strojově čitelným informacím o společnostech a umožňuje bezpečnou výměnu informací mezi obchodními rejstříky na základě zásady „pouze jednou“, a o jedinečný evropský identifikační kód společností (EUID). Jejich zavedení a rozvoj budou mít zásadní význam pro budoucí úsilí o úplnou digitalizaci postupů a snížení administrativní zátěže pro společnosti, mimo jiné prostřednictvím připravovaného propojení se systémy registrů skutečných majitelů a insolvenčních rejstříků EU, jakož i prostřednictvím dalšího rozšíření používání EUID jako identifikačního kódu společnosti v různých oblastech politiky.

Digitální identita umožňuje bezpečný přeshraniční přístup k digitálním službám a sdílení dat, atributů a pověření s právní účinností v celé EU. Úplné provedení rámce EU pro digitální identitu, a zejména zavedení peněženek digitální identity EU na konci roku 2026, je nezbytné pro podporu bezpečných, důvěryhodných a přeshraničních digitálních interakcí pro občany a obyvatele. Přípravovaná evropská podnikatelská peněženka zavede digitální identitu pro hospodářské subjekty a bude navazovat na BRIS a EUID, pokud jde o podniky. Umožní sdílení ověřených dat a pověření a právně platného oznamovacího kanálu, což umožní bezproblémovou interakci s orgány veřejné správy a sníží náklady na dodržování předpisů.

Jednotná digitální brána poskytuje zjednodušený přístup na jednom místě k informacím, asistenčním službám a administrativním postupům založeným na zásadě „pouze jednou“.

⁷⁰ Nařízení o interoperabilní Evropě vstoupilo v platnost v dubnu 2024 a umožní včasné odhalení digitálně relevantních požadavků a také zavede povinnost posouzení interoperability.

⁷¹ Sdělení Komise s názvem „Evropa jednodušší a rychlejší“ (COM(2025) 47) dále vysvětluje, jak budou zásady inteligentního a digitálního prvku začleňovány do návrhu právních předpisů EU.

⁷² Směrnice o digitalizaci (EU) 2019/1151 a směrnice o modernizaci využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností (EU) 2025/25.

Přesto dostupnost digitálních veřejných služeb pro přeshraniční uživatele výrazně zaostává za dostupností pro vnitrostátní uživatele⁷³. Občané a podniky se proto stále potýkají s vážnými problémy při vyhledávání, získávání a předkládání dokumentů požadovaných orgány v jiných členských státech. Technický systém založený na zásadě „pouze jednou“ umožní po zavedení do praxe automatizovanou výměnu dokumentů a dat mezi orgány, což vyžaduje připojení více než 80 000 příslušných vnitrostátních orgánů. Digitalizace povolovacích postupů v rámci aktu o průmyslu pro nulové čisté emise a nařízení o kritických surovinách a povolovacích postupů pro některé poskytovatele služeb jsou z hlediska pořadí prioritní.

Zatímco jednotná digitální brána a technický systém založený na zásadě „pouze jednou“ usnadňují hladký přeshraniční přístup k informacím a postupům, systém pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI) zlepšuje koordinaci a spolupráci mezi orgány členských států. Využití plného potenciálu systému IMI k usnadnění provádění politiky znamená rozšíření přístupu k systému IMI a zlepšení interoperability. To bude zahrnovat vytvoření obecného, opakovaně použitelného portálu IMI pro připojení podniků k systému IMI, pilotní provoz oznamovacího centra IMI a propojení systému IMI s dalšími systémy.

Digitální pas výrobku se stane hlavním nástrojem pro zveřejňování a sdílení informací o výrobcích ve všech nových a revidovaných právních předpisech o výrobcích. Digitální pas výrobku, zavedený nařízením o ekodesignu udržitelných výrobků, bude sloužit jako digitální schránka pro digitální etikety, dokumentaci o shodě, návody a příručky, některé bezpečnostní informace, technickou dokumentaci a další informace vyžadované právními předpisy EU a byl již začleněn do několika nových právních předpisů EU. Přístup k těmto informacím umožní nosič dat umístěný na výrobku, například kód QR. Očekává se, že první digitální pas výrobku pro akumulátory začne fungovat v roce 2027 a postupně bude rozšířen i na další kategorie výrobků. Cílem návrhů souhrnných balíčků zjednodušujících opatření, které Komise přijala spolu s touto strategií, je učinit první kroky k přizpůsobení právních předpisů EU o výrobcích digitálnímu věku tím, že se umožní, aby návody k použití byly k dispozici především v elektronické podobě, a digitalizací prohlášení o shodě. Úplná digitalizace prohlášení o shodě a digitalizace návodů k použití vstřícna ke spotřebitelům pomocí souhrnného balíčku povede k rychlému snížení nákladů jak pro hospodářské subjekty, tak pro orgány.

V rámci připravované reformy nového legislativního rámce bude plně zaveden digitální pas výrobku, který bude sloužit k prokazování souladu s právními předpisy EU o výrobcích. V zájmu jednoduššího podávání zpráv a ověřování ze strany orgánů se rovněž posoudí možné využití IT infrastruktury digitálního pasu výrobku, aby se umožnilo automatizované opakované použití dat společnostmi. Reforma bude také zkoumat způsoby, jak digitalizovat postupy certifikace výrobků, a zajistí, aby posuzování shody bylo řízeno strukturovaně a transparentně, což ušetří čas a peníze podnikům i orgánům.

Datové formáty, které nejsou strojově čitelné, vedou k méně efektivním a nákladnějším procesům normalizace. To malým a středním podnikům ztěžuje možnost podílet se na tvorbě norem a příslušné normy identifikovat a používat. Vytvoření strukturovaných, strojově čitelných datových formátů pro normy EU přinese větší transparentnost a usnadní společnostem přispívání do procesu normalizace. V rámci revize nařízení o normalizaci se tento formát strukturovaných dat stane pravidlem, což zvýší efektivitu,lepší použitelnost

⁷³ Srovnání v oblasti elektronické veřejné správy 2024.

norem a sníží náklady a administrativní zátěž společností, a také nabídne odborná školení, která pomohou společnostem přejít na nový formát.

Přestože nový datový prostor pro veřejné zakázky již přináší výhody, ekosystém informačních technologií pro veřejné zakázky na jednotném trhu zůstává roztržštěný a výměna dat je neefektivní. To znamená, že vnitrostátní databáze nejsou dostatečně interoperabilní, což vede k menší hospodářské soutěži a k tomu, že dodavatelé musí stále znovu předkládat stejné informace a faktické podklady. V krátkodobém horizontu bude zadávání veřejných zakázek více normalizováno na základě probíhajícího zpracování žádosti o normalizaci ze strany Evropského výboru pro normalizaci (CEN). V souvislosti s revizí směrnic o zadávání veřejných zakázek by měla být zásada „pouze jednou“ právně zakotvena, aby se společnosti mohly účastnit zadávání veřejných zakázek v celé Evropě, aniž by musely opakovaně předkládat stejné informace a faktické podklady. V procesech zadávání veřejných zakázek bude nově zavedeno také digitální ověřování. Digitální transformace veřejné správy v oblasti stavebních služeb by měla pokročit v podobě využívání specifických digitálních nástrojů, jako je například software pro informační modelování staveb (BIM), v rámci procesů zadávání veřejných zakázek.

Elektronická fakturace, která je klíčovým digitálním nástrojem jednotného trhu, přináší okamžité úspory nákladů díky automatizaci zpracování a výměny faktur. Elektronické faktury umožňují automatizovat DPH a další ohlašovací povinnosti, jako je podávání zpráv o udržitelnosti nebo celní formality. Právní předpisy EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek podporují normu EU pro elektronickou fakturaci, ale podniky v EU přijímají elektronickou fakturaci jen v omezené míře, norma EU pro elektronickou fakturaci je nedostatečně využívána, chybí interoperabilní řešení a k opakovanému použití dat dochází jen málo. Plánuje se soubor opatření k zajištění interoperability a zavedení evropské normy pro elektronickou fakturaci a technických specifikací pro eDelivery, mimo jiné doporučení Komise integrovat modul elektronické fakturace do všech řešení účetního softwaru a audit vnitrostátních systémů certifikace. Současně se plánuje pilotní projekt pro opětovné použití dat z elektronické fakturace pro účely podávání zpráv o udržitelnosti a zvýšení transparentnosti v oblasti cel propojením dat z elektronické fakturace s celními daty v souladu s rozvojem celního datového centra EU.

Jednotná digitální brána, technický systém založený na zásadě „pouze jednou“, digitální pas výrobku, elektronická fakturace, připravovaná evropská podnikatelská peněženka, systém propojení obchodních rejstříků, jedinečný evropský identifikátor pro společnosti a různé další iniciativy zaměřené na zefektivnění výměny dat a digitální podávání zpráv společně vytvoří soudržný ekosystém digitálních řešení. Tyto nástroje jsou navrženy tak, aby vytvářely synergie, které usnadňují a zjednodušují podnikání v EU. Kromě zvýšení každodenní efektivity podniků bude tento propojený soubor digitálních nástrojů také podporovat větší hospodářskou integraci a inovace v celé Evropě.

Opatření:

- zavést evropskou podnikatelskou peněženku pro jednoduché a digitální podnikání v EU (legislativní návrh, 4. čtvrtletí 2025),

- spustit penženky digitální identity EU ve všech členských státech jako bezpečný, spolehlivý a soukromý prostředek digitální identifikace pro každého v Evropě (4. čtvrtletí 2026),
- revidovat nařízení o systému IMI s cílem zefektivnit postup pro rozšíření systému IMI na nové oblasti (legislativní návrh, 4. čtvrtletí 2026),
- digitalizovat prohlášení o shodě a některé další dokumenty k výrobkům (návrhy souhrnných balíčků spolu se strategií),
- změnit právní předpisy EU s cílem rozšířit používání digitálního pasu výrobku jako digitální schránky pro informace o výrobku (součást revize nového legislativního rámce, 2. čtvrtletí 2026) a zajistit jeho technické zavedení,
- začlenit ustanovení o digitalizaci do revidovaného právního rámce pro normalizaci a zadávání veřejných zakázek (2. čtvrtletí 2026 a 4. čtvrtletí 2026),
- provést revizi *acquis* v oblasti elektronické fakturace při zadávání veřejných zakázek, kterou se stávající směrnice změní na nařízení a kterou se norma EU pro elektronickou fakturaci stane povinnou pro zadávání veřejných zakázek (4. čtvrtletí 2026).

Kapitola 5. Vymáhání dodržování pravidel jednotného trhu

Evropský trh může poskytovat pákový efekt prostřednictvím rozsahu pouze tehdy, pokud je skutečným jednotným trhem. Ani sebelepší pravidla nemohou dosáhnout svých cílů, pokud nejsou prováděna nebo uplatňována inteligentním a jednotným způsobem. Účinné, proaktivní a rychlé prosazování těchto pravidel zajišťuje, aby se výhody jednotného trhu staly pro podniky a občany hmatatelnou realitou. Lettova zpráva i Draghiho zpráva vyzývají k lepšímu prosazování jednotného trhu.

Správné uplatňování a prosazování pravidel jednotného trhu je společnou odpovědností Komise a členských států, včetně orgánů od celostátní po regionální a obecní úroveň. Kromě jmenování vysoce postaveného koordinátora pro jednotný trh je nezbytné, aby členské státy posílily své vnitrostátní kapacity pro zajišťování souladu s pravidly vnitřního trhu, zejména za účelem řešení jednotlivých podnětů týkajících se vnitrostátních opatření či postupů považovaných za neslučitelné s pravidly jednotného trhu, a aby poskytovaly podnikům a občanům rychlé, snadno dostupné a účinné nástroje pro uplatňování jejich práv vyplývajících ze svobod jednotného trhu. Členské státy doplňují úlohu Komise jako strážkyně Smluv a zajišťují společnou odpovědnost za jednotný trh, jak je popsáno v kapitole 1.

Zabránění vzniku nových překážek na jednotném trhu

Prevence je lepší než léčba. Začíná již v okamžiku, kdy členský stát zvažuje přijetí nového pravidla. Více než kdy jindy musí být prioritou v každém členském státě, aby se zabránilo další roztržitésti jednotného trhu, podpořila se lepší kultura souladu s pravidly a posílilo se předcházení novým regulačním překážkám. Nejdůležitějšími preventivními nástroji jsou oznámení podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu⁷⁴ a podle směrnice o službách⁷⁵. Kromě toho směrnice o testu přiměřenosti⁷⁶ stanoví předběžné posouzení přiměřenosti nové

⁷⁴ Směrnice (EU) 2015/1535.

⁷⁵ Směrnice 2006/123/ES.

⁷⁶ Směrnice (EU) 2018/958.

regulace regulovaných odborných služeb členskými státy. Tyto nástroje vytvářejí transparentnost nových vnitrostátních pravidel a umožňují diskusi s členskými státy, aby se zajistilo hloubkové posouzení jejich dopadu na jednotný trh a zabránilo se vzniku nových překážek. V případě potřeby budou stávající preventivní nástroje posíleny, zejména prostřednictvím větší transparentnosti a konzultací se zúčastněnými stranami.

Důkladné posouzení plánovaných vnitrostátních pravidel, která by mohla vytvářet překážky na jednotném trhu, je nezbytné k omezení těchto překážek na to, co je nezbytně nutné k ochraně oprávněných veřejných zájmů. V tomto ohledu hraje rozhodující úlohu přiměřenost. Před přijetím vnitrostátních pravidel provedou členské státy důkladné posouzení přiměřenosti. Komise zajistí pravidelné a hloubkové monitorování těchto posouzení, zejména v případech, kdy právní předpisy EU stanoví zvláštní pravidla nebo postupy pro tato posouzení⁷⁷.

Spolupráce na snižování překážek na jednotném trhu

Pro účinné provádění pravidel jednotného trhu a odstraňování stávajících překážek je nezbytná úzká spolupráce mezi členskými státy a Komisí. Klíčovými platformami umožňujícími strukturovanou spolupráci jsou síť SOLVIT⁷⁸, která pomáhá řešit jednotlivé případy, kdy občané a podniky narazí na překážky při pohybu nebo podnikání přes hranice, a pracovní skupina pro prosazování jednotného trhu (SMET)⁷⁹.

Ačkoli se síť SOLVIT i pracovní skupina SMET ukázaly jako úspěšné, je třeba jejich práci dále posílit a rozšířit a promítnout závěry do konkrétních následných opatření. Členské státy by měly posílit svá centra SOLVIT a zaměřit se na zajištění personálu, odborné znalosti, síť kontaktů a schopnost ovlivňovat další vnitrostátní orgány. Komise se bude zabývat překážkami na jednotném trhu zjištěnými sítí SOLVIT, včetně zahájení řízení o nesplnění povinnosti, pokud to bude považovat za nezbytné, a bude nadále podávat zprávy Evropskému parlamentu a Radě o případech SOLVIT, a to i v budoucích výročních zprávách o pokroku při prosazování a provádění předpisů. Pracovní skupina SMET bude posílena, aby účinněji řešila nejvýznamnější překážky pro zboží, služby, lidi a kapitál na jednotném trhu, které brání konkurenceschopnosti EU. To se uskuteční prostřednictvím každoročního politického setkání na vysoké úrovni⁸⁰. Kromě toho bude Komise pečlivě analyzovat výsledky práce pracovní skupiny SMET. V případě, že překážky nebudou dostatečně odstraněny, přijme konkrétní následná opatření, jako je řízení o nesplnění povinnosti, pokud překážka souvisí s porušením práva EU, revizi právních předpisů nebo nové právní předpisy, pokud je překážka způsobena neexistencí nebo nejasností pravidel EU.

Účinné právní kroky v případě potřeby

Pro strategické prosazování pravidel jednotného trhu jsou důležitá účinná, proaktivní a rychlá právní opatření. Řízení o nesplnění povinnosti je účinným nástrojem, který byl svěřen Komisi k zajištění dodržování pravidel jednotného trhu. Pokud se Komise rozhodne zahájit řízení o nesplnění povinnosti v případě porušení pravidel jednotného trhu, urychlí tato řízení

⁷⁷ Například směrnice o testu přiměřenosti (směrnice (EU) 2018/958).

⁷⁸ Další podrobnosti naleznete na [internetových stránkách](#) sítě [SOLVIT](#).

⁷⁹ Viz pozn. pod čarou 20.

⁸⁰ Více informací o výročním politickém zasedání pracovní skupiny SMET na vysoké úrovni najdete v kapitole 1. Odstranění překážek: dvojnásobné úsilí u deseti nejhorších překážek.

jak interně, tak v rámci dialogu s členskými státy. Řízení o nesplnění povinnosti bude doprovázeno transparentní komunikací a jasným vysvětlením sledovaných cílů, očekávaných přínosů rozhodnutí o nesplnění povinnosti, jakož i výsledků dosažených v případech, kdy je řízení ukončeno.

Klíčové bude řízení strategických priorit v oblasti prosazování. Kromě zajištění prosazování v reakci na závažná porušení právních předpisů EU, na něž upozornily zúčastněné strany, se zaměří na proaktivní a strategické prosazování pravidel jednotného trhu. Komise určí prioritní oblasti politiky a předloží je v ročním plánu pro prosazování jednotného trhu, bude provádět systematické šetření provádění a uplatňování pravidel jednotného trhu v těchto oblastech a v případě potřeby koordinovaně zahájí řízení o nesplnění povinnosti.

Opatření:

- předložit návrh aktu o předcházení překážkám na jednotném trhu (3. čtvrtletí 2027, v případě potřeby na základě posouzení fungování stávajících preventivních nástrojů),
- svolat první zasedání vysoce postavených koordinátorů pro jednotný trh (4. čtvrtletí 2025),
- uspořádat první výroční politické zasedání pracovní skupiny SMET na vysoké úrovni (4. čtvrtletí 2025),
- posílit národní centra SOLVIT a celou síť pro efektivnější řešení problémů a lepší podporu obchodních případů (4. čtvrtletí 2025),
- přijmout systematická následná opatření Komise a členských států týkající se strukturálních problémů zjištěných sítí SOLVIT a překážek, kde úsilí pracovní skupiny SMET nebylo úspěšné (od 2. čtvrtletí 2025),
- předložit první roční plán pro prosazování jednotného trhu (1. čtvrtletí 2026, který bude spojen se zveřejněním výroční zprávy o jednotném trhu a konkurenceschopnosti).

Závěr

V době mimořádných globálních nejistot musíme zajistit, aby náš vlastní evropský trh fungoval naplno. Jednotný trh byl vytvořen před více než třiceti lety jako základ rozvoje evropského sociálně tržního hospodářství s cílem přinášet lidem prosperitu a sbližovat je napříč Evropou. Ušli jsme dlouhou cestu. Přesto můžeme a musíme udělat více, abychom odstranili překážky, zjednodušili pravidla a umožnili podnikům růst. Chránit občany a podniky EU před nekalou soutěží, riziky a nepředvídatelnými globálními turbulencemi a nadále jim poskytovat rámec založený na právním státě, předvídatelnosti a právní jistotě. Právě evropský trh nám umožňuje posílit naše vnitřní hodnotové řetězce.

Silný jednotný trh dává Evropě silný hlas na celém světě a EU zůstává silným a spolehlivým partnerem pro podobně smýšlející země jak v celosvětovém měřítku⁸¹, tak v rámci regionu. Vedle účasti zemí ESVO EHP na jednotném trhu navrhuje Komise strukturovaný rámec pro posílení začlenění západního Balkánu, Ukrajiny a Moldavska. Tato

⁸¹ Komise bude pokračovat ve spolupráci se Spojeným královstvím, Kanadou, Japonskem, Jižní Koreou a dalšími podobně smýšlejícími zeměmi, zejména prostřednictvím dohod o volném obchodu a cílenějších a flexibilnějších partnerství.

„dálnice“ k jednotnému trhu by zahrnovala užší sladění právních předpisů a usnadnění začlenění jejich průmyslových odvětví do evropských hodnotových řetězců před plným vstupem do EU. Přestože EU je a zůstane jednou z nejotevřenějších ekonomik, globální obchod je drasticky pozměněn nekalými praktikami některých třetích zemí, jejich neoprávněnými cly a dotacemi narušujícími hospodářskou soutěž. V zájmu obnovení rovných podmínek a proto, že jednotný trh nemůže být cílem vývozu nadměrných kapacit a odklonů obchodu vyvolaných státem, bude EU v případě potřeby plně využívat nástroje na ochranu obchodu (včetně ochranných opatření) a odůvodněná cla.

Další rozvoj našeho evropského trhu je společným úsilím. Komise bude plnit svou úlohu prostřednictvím opatření stanovených v této strategii a využitím všech nástrojů, které má k dispozici, aby zajistila dodržování pravidel jednotného trhu, včetně v případě potřeby zahájení řízení o nesplnění povinnosti. Vyzýváme Evropský parlament a Radu ke spolupráci a k tomu, aby se přijetí návrhů týkajících se jednotného trhu stalo prioritou. Společně bychom měli usilovat o to, aby byl do roku 2030 zaveden modernizovaný a digitalizovaný evropský tržní rámec.

Hlavní úlohu hrají členské státy, neboť každodenní uplatňování pravidel EU je v jejich rukou. Proto je klíčové, aby členské státy uvedly svou politiku a právní předpisy do souladu s našimi společnými cíli a pravidly, a usnadnily tak podnikání a umožnily společností snadněji působit na celém evropském trhu.

Evropská rada oznámila, že zhodnotí pokrok dosažený v dalším rozvoji našeho evropského trhu a zajistí politickou podporu. Komise je připravena toto úsilí podpořit a ve své výroční zprávě o jednotném trhu a konkurenceschopnosti bude informovat o pokroku dosaženém při provádění této strategie, včetně klíčových ukazatelů výkonnosti.
